

People's Herald

Rs- 100/month

People's Herald

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”

<https://www.facebook.com/profile.php?id=161037521061610>

ਪਟਿਆਲਾ

“Equality and Justice”

स्वतंत्रता, समानता, भाईचारा

PATIALA

On line paper

05 ਸਤੰਬਰ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ “ਰੋਜ਼ਾਨਾ” ਪੰਜਵਾਂ ਸਾਲ

w.e.f. 15 August 2022

ਪਟਿਆਲਾ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ- ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ

whatsapp. 91-94636-01616

email. hardipchumber57@gmail.com

ਸਹਿ ਸੰਪਾਦਕ- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਸ਼ਾ ਕੁਮਾਰੀ, ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦ ਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਅਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਵਿਵਸਥਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੈ

(Google pay 91-9463601616 HARDIP SINGH STATE BANK OF INDIA ACCT NO-10566643658 . IFSC- SBIN0050773

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ‘ਚ ਜੁਟੇ ਡੇਰਾ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ

ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੇ ਕਾਨਪੁਰ ਦੇ ਬੁੱਧ ਪਾਰਕ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਵਾਲਾ ਪਾਰਕ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਯੂਪੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ।

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 04 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਝੱਲ ਰਹੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਲਈ ਡੇਰਾ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਦੇ ਸ਼ਾਹ ਸਤਿਨਾਮ ਜੀ ਗ੍ਰੀਨ ਐਸ ਵੈਲਫੇਅਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਪੁੱਜ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਤੱਕ ਪੁੱਜ ਕੇ ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਵੰਡੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਦਾ ਦਰਦ ਵੰਡਾਉਂਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵਰਤੋਂ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਣ। ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਆਰਟੀਓ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਵਜੋਤ ਸ਼ਰਮਾ ਵੱਲੋਂ ਪੰਚਾਇਤ ਘਰ ਤੋਂ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦਿਖਾ ਕੇ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤਾ।

ਵੇਰਵਿਆਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ‘ਚ ਹੜ੍ਹ ਆਉਣ ‘ਤੇ ਡੇਰਾ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਦੇ ਪੁਜਨੀਕ ਗੁਰੂ ਸੰਤ ਡਾ.

ਗੁਰਮੀਤ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਇੰਸਾਂ ਨੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਲਈ ਡਟਣ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਸੇਵਾਦਾਰ ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਲੈ ਕੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ‘ਚ ਪੁੱਜੇ ਹਨ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ‘ਚ ਰਾਹਤ ਟੀਮਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਸੱਚੇ ਨਿਮਰ ਸੇਵਾਦਾਰ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਇੰਸਾਂ, ਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਇੰਸਾਂ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਇੰਸਾਂ ਅਤੇ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਇੰਸਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਡੇਰਾ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਘਰੇਲੂ ਰਸੋਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਸਮਾਨ ਜਿਵੇਂ ਚਾਹ, ਖੰਡ, ਆਟਾ, ਦਵਾਈਆਂ ਆਦਿਮੀਆਂ ਤੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਲਈ,

ਤਰਪਾਲਾਂ, ਮੱਛਰਦਾਨੀਆਂ, ਮੱਛਰ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਦਵਾਈਆਂ, ਅਤੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਲਈ ਮੱਕੀ ਦਾ ਆਚਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਡੇਰਾ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਭਰ ‘ਚ ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਕੋਈ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤ ਆਈ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਪੁੱਜ ਕੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਲੈ ਕੇ ਪੁੱਜਣ ‘ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਆਰਟੀਓ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਵਜੋਤ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡੇਰਾ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ

ਵੰਡਣ ‘ਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਤੱਕ ਰਾਹਤ ਪੁੱਜਦੀ ਹੋ ਸਕੇ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਡੇਰਾ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਵੱਲੋਂ ਗੁਜ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਤਰਨਤਾਰਨ, ਪਠਾਨਕੋਟ, ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਅਤੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਪਹੁੰਚਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਅਕਲੀਆ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਤੇ ਪਿੰਡ ਸੰਗਤਪੁਰ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡੇਰਾ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਵੱਲੋਂ ਸਾਡੇ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਰਸੋਈ ਦਾ ਸਮਾਨ ਰਾਸ਼ਨ ਆਦਿ ਤੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਲਈ ਮੱਕੀ ਦਾ ਅਚਾਰ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਡੇਰਾ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਸੰਸਥਾ ਤੇ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਬਸਪਾ ਸੁਪਰੀਮੋ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ 31 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ‘ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਇਆ ਸੀ, ਇਸਨੂੰ “ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਉਚਿਤ” ਕਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸਨੂੰ ਨਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਹ “ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਨਫ਼ਰਤ ਫੈਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ”

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 04 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਲਖਨਊ: ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ (ਬਸਪਾ) ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਨਪੁਰ ਦੇ ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਪਾਰਕ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ਿਵਾਲਾ ਪਾਰਕ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਕਥਿਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਕਦਮ ਲਈ ਰਾਜ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। X ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅੱਜ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕਾਨਪੁਰ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਬੁੱਧ ਪਾਰਕ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਵਾਲਾ ਪਾਰਕ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਬਹੁਤ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਵਾਗਤਯੋਗ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸਦੇ ਲਈ ਯੂਪੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੀ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਵੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ, ਸਦਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਾ ਭੰਗ ਨਾ ਹੋਵੇ।”

ਬਸਪਾ ਸੁਪਰੀਮੋ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ 31 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ‘ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਇਆ

ਸੀ, ਇਸਨੂੰ “ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਉਚਿਤ” ਕਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸਨੂੰ ਨਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਹ “ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਨਫ਼ਰਤ ਫੈਲਾ” ਸਕਦਾ ਹੈ। 15 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਸ਼ਿਵਾਲਾ ਪਾਰਕ ਯੋਜਨਾ ‘ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਾਨਪੁਰ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਵੱਲੋਂ ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਪਾਰਕ ਦੇ ਅੰਦਰ 12 ਜੋਤਿਰਲਿੰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀਆਂ ਨਾਲ ਪਾਰਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ 15 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਵਾਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬੇਧੀਆਂ ਅਤੇ ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦੀ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਲਈ ਆਸਥਾ ਦਾ

ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਬੁੱਧ ਪਾਰਕ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਵਾਲਾ ਪਾਰਕ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਬਹੁਤ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਵਾਗਤਯੋਗ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸਦੇ ਲਈ ਯੂਪੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੀ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਵੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ, ਸਦਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਾ ਭੰਗ ਨਾ ਹੋਵੇ।”

ਪ੍ਰਤੀਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਦਮ ਦਾ ਦਲਿਤ ਨੇਤਾਵਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਆਜ਼ਾਦ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ ਆਜ਼ਾਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਨੇ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਭਗਵਾਨ ਬੁੱਧ ਅਤੇ ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਪਟਿਆਲਾ ਦੀ ਰਾਓ ਨਦੀ ‘ਚ ਤੇਜ਼ ਵਹਾਅ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਬਚਾਅ ਕਾਰਜਾਂ ‘ਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾ ਲਿਆਂਦੀ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 04 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਪਟਿਆਲਾ ਦੀ ਰਾਓ ਨਦੀ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਵਹਾਅ ਕਾਰਨ ਨਵਾਂਗਾਂਵ ਦੀ ਖੁੱਡਾ ਲਹੌਰਾ ਤੋਂ ਨਾਡਾ ਤੱਕ ਦੀ ਸੜਕ ‘ਤੇ ਹੇਟਲ ਹਿੱਲ ਵਿਊ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਤੇ ਨਾਡਾ ਪੁਲ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਅੱਗੇ ਸੜਕ ਵਹਿ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਜ ਅਜੇ ਵੀ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੀਂਹ ਪੈ ਗਿਆ ਤਾਂ 18 ਫੁੱਟ ਚੌੜੀ ਸੜਕ ਦਾ ਬਾਕੀ ਬਚਿਆ ਇੱਕ ਫੁੱਟ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਵਹਿ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ (ਭਾਜਪਾ) ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਨੇਤਾ ਵਿਨੀਤ ਜੋਸ਼ੀ

ਦਾ। ਤਿੰਨ ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 11:30 ਵਜੇ ਤੋਂ ਰਾਤ 11 ਵਜੇ ਤਕ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਜੋਸ਼ੀ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਤੋਂ ਹੀ ਮੌਕੇ ‘ਤੇ ਡਟੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਜੋਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਮੰਡਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੋਗਿੰਦਰ ਪਾਲ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਪਾਰਸ਼ਦ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੇਸ਼ਿਸ਼ ਬਬਲ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਕੱਤਰ ਭੂਪਿੰਦਰ ਭੁੱਖੀ, ਐਸ.ਸੀ.

ਦੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵਾਂਗਾਂਵ ਵਾਸੀ, ਖਾਸਕਰ ਵਿਕਾਸ ਨਗਰ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਕਾਲੋਨੀ ਦੇ ਲਗਭਗ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਘਰਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਡਰੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਜੋਸ਼ੀ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਨਦੀ ਦੇ ਵਹਾਅ ਕਾਰਨ ਸੜਕ ਟੁੱਟ ਗਈ ਤੋਂ ਨਵਾਂਗਾਂਵ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੀ.ਜੀ.ਆਈ ਅਤੇ ਸੈਕਟਰ 15 ਤਕ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੋਸ਼ੀ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਬਚਾਅ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਉਣ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੁਹਾਲੀ ਅਧੀਨ ਪੈਂਦੀ ਜੈਤੀ ਮਾਜਰੀ ‘ਚ ਕਾਜ ਵੇ ਟੁੱਟਣ ਨਾਲ ਪੰਜ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਸੰਪਰਕ ਟੁੱਟਿਆ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 04 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਲਗਾਤਾਰ ਪੈ ਰਹੇ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਕਾਰਨ ਮੁਹਾਲੀ ਅਧੀਨ ਪੈਂਦੀ ਜੈਤੀ ਮਾਜਰੀ ‘ਚ ਕਾਜ ਵੇ ਟੁੱਟਣ ਨਾਲ ਪੰਜ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਸੰਪਰਕ ਟੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੇਜ਼ ਮੀਂਹ ਕਾਰਨ ਕਾਜਵੇ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਥੱਲੋਂ ਖਿਸਕ ਗਈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਾਜਵੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟੁੱਟ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਦੀ ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਕਰ ਆਉਣਾ ਜਾਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ

ਦੀ ਜਾਨ ਜਾਣ ਦਾ ਵੀ ਖਤਰਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਨਦੀ ‘ਚ ਪੱਥਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਗੱਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜੋਸ਼ੀਬੀ ਮਸ਼ੀਨ ਮੰਗਾਂ ਕੇ ਗੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਹਨਾਂ ਦਾ

ਦੁੱਖ ਸਮਝਣ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੇ। ਬਲਕਿ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ‘ਚ ਬੈਠ ਕੇ ਵੱਡੇ- ਵੱਡੇ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਲੰਘ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਲਕਿ ਲੋਕ ਆਪਣੀ

ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ, ਜੰਮੂ ਵਿਚ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ 110 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਮੀ ਵਾੜ ਤਬਾਹ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 04 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਜੰਮੂ ਦੇ ਅਗਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ 110 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾੜ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਲਗਭਗ 90 ਬੀਐਸਐਫ਼ ਪੋਸਟਾਂ ਡੁੱਬ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਧਿਕਾਰਤ ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਤੀ।

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਰਹੱਦ 2,289 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਮੀ ਹੈ, ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਰਾਜਸਥਾਨ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਲੰਘਦੀ ਹੈ। ਬੀਐਸਐਫ਼ ਜੰਮੂ ਵਿਚ ਲਗਭਗ 192 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ

553 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਲਗਭਗ 80 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਮੀ ਵਾੜ ਅਤੇ ਜੰਮੂ ਵਿਚ ਲਗਭਗ 30 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਮੀ ਵਾੜ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਨੁਕਸਾਨੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਵਾੜ ਜਾਂ ਤਾਂ ਡੁੱਬ ਗਈ ਹੈ, ਉਖੜ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਮੁੜ ਗਈ ਹੈ।

ਹੜ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੰਮੂ ਵਿਚ ਲਗਭਗ 20 ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ (ਬੀਐਸਐਫ਼) ਪੋਸਟਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ

65-67 ਪੋਸਟਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਡੁੱਬ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੀਐਸਐਫ਼ ਦੀਆਂ ਕਈ ਫਾਰਵਰਡ ਡਿਫੈਂਸ ਪੋਸਟਾਂ ਜਾਂ ਉੱਚ-ਉਚਾਈ ਵਾਲੀਆਂ ਨਿਗਰਾਨੀ ਪੋਸਟਾਂ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੀਐਸਐਫ਼ ਨੇ ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਵਾੜ ਅਤੇ ਸਰਹੱਦੀ ਚੌਕੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ‘ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ’ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਰਹੱਦ ਦੀ ਇਲੈਕਟਰਾਨਿਕ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਡਰੋਨ, ਵੱਡੀਆਂ ਸਰਚ ਲਾਈਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਗਸ਼ਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਘੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੀਐਸਐਫ਼ ਦੇ ਜਵਾਨ ਜਲਦੀ ਹੀ ਉੱਥੇ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ, ਜੰਮੂ ਵਿਚ ਇਕ ਬੀਐਸਐਫ਼ ਜਵਾਨ ਹੜ੍ਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਡੁੱਬ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬ 1988 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪਣੇ ਸਭ ਤੋਂ ਭਿਆਨਕ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਜੰਮੂ ਵਿਚ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋੜ ਬਾਰਸ਼ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਤਵੀ ਨਦੀ ਵਿਚ ਵਾਧੇ ਕਾਰਨ ਸੈਂਕੜੇ ਘਰ ਅਤੇ ਕਈ ਹੈਕਟੇਅਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਡੁੱਬ ਗਈ ਹੈ।

ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ 4 ਲੱਖ ਏਕੜ ਰਕਬਾ ਡੁੱਬਣ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਅੰਨ ਭੰਡਾਰ ਸੰਕਟ 'ਚ, ਗੁਰਮੀਤ ਖੁੱਡੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਆਰਥਿਕ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 04 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਭਰੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਹੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਨ ਭੰਡਾਰ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਅੱਜ ਸੂਬੇ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਖੁੱਡੀਆਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਿਵਰਾਜ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਤੋਂ ਹੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸੰਕਟ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਵਿੱਤੀ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਵੱਡਾ ਵਿੱਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੈਕੇਜ ਦੇਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ ਆਏ ਚਾਰ ਲੱਖ ਏਕੜ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਰਕਬੇ ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਸ. ਖੁੱਡੀਆਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਅਤੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ

ਅਤੇ ਇਸ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਬੇਹੱਦ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਉਪਰੰਤ ਸ. ਖੁੱਡੀਆਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਚੌਹਾਨ ਨੂੰ ਰਿਸ਼ੀਵ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੂਬੇ ਦੇ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਆਏ ਸਨ।

ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁਢਲੀ ਪੜਤਾਲ ਅਨੁਸਾਰ 4 ਲੱਖ ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਕਬੇ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਵਾਢੀ ਦੇ ਸੀਜ਼ਨ ਤੋਂ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ, ਬੇਨੇ ਦੀ ਫਸਲ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਤਬਾਹੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ

ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਸ਼ੂਪਨ ਨੂੰ ਹੋਏ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾਲ ਪੇਂਡੂ ਆਰਥਿਕਤਾ 'ਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ਹੈ।

ਸ. ਖੁੱਡੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੂਬਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਖੁਰਾਕ ਪੁਲ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਫ਼ਸਲਾਂ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਸੂਬੇ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਗੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਫ਼ੈਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਨਿਗੁਣੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ

ਮੁਆਵਜ਼ਾ 6,800 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 50,000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਸ. ਖੁੱਡੀਆਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਰੋਕੇ ਗਏ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਫੰਡ (ਆਰ.ਡੀ.ਐਫ.) ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿਕਾਸ ਫੰਡ (ਐਮ.ਡੀ.ਐਫ.) ਦੇ 8,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੁਰੰਤ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਰਥਿਕ ਪੈਕੇਜ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

CM ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਸਿਹਤ ਵਿਗੜੀ, ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਮਿਲਣ ਪਹੁੰਚੇ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 04 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਸਿਹਤ ਵਿਗੜ ਗਈ ਹੈ। ਉਹ ਪਿਛਲੇ

ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਸਨ। ਅੱਜ ਪਾਰਟੀ ਸੁਪਰੀਮੋ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ।

ਅੱਜ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹੜ੍ਹ

ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਗਲੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 'ਤੇ ਸਸਪੈਂਸ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਟੀਮ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ।

1700 ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਫਸਰ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਤੇ ਰਾਹਤ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨਗੇ-ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮ

ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਰਮਿਆਨ ਸਿੱਧਾ ਰਾਬਤਾ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਗੇ ਅਫਸਰ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 04 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਤੇ ਰਾਹਤ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੋਰ ਅਸਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਡਾ ਕਦਮ ਚੁੱਕਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਅੱਜ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਫਸਰ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰੇਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਗਜ਼ਟਿਡ

ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਰਮਿਆਨ ਸਿੱਧਾ ਰਾਬਤਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਲੋਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰ ਸਕਣਗੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਹਰ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਫੌਰੀ ਹੱਲ ਨਿਕਲ ਸਕੇਗਾ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਤੱਕ 23 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ 1698 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਿੰਡ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ 3.80 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹਨ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਤੇ ਰਾਹਤ ਕਾਰਜ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜੰਗੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮੱਸਿਆ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਆਵੇ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਔਖੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਲਾਮਤੀ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਪਤਾ ਲਾਉਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਢੰਗ ਨਾਲ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਕਰਨ

ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਇਕ-ਇਕ ਪੈਸੇ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡੇਗੀ।

ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਨੇ 20000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ

ਤਹਿਸੀਲ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਕਲਰਕ ਖਾਤਰ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ ਰਿਸ਼ਵਤ, ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਨੇ ਦੇਵਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਕੇਸ ਦਰਜ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 04 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਪੰਜਾਬ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਜ਼ੀਰੋ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਨੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਸੰਤ ਨਗਰ, ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਸ਼ਹਿਰ ਨਿਵਾਸੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵਿਅਕਤੀ ਰਜਤ ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ 20000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਮੁਲਜ਼ਮ ਡੀਸੀ ਦਫ਼ਤਰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਤਹਿਸੀਲ ਪੁਰਬੀ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਇੱਕ ਕਲਰਕ ਅਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਾਥੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਵੀ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਇਹ ਖ਼ੁਲਾਸਾ

ਕਰਦਿਆਂ ਰਾਜ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਦੇ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਬਸੰਤ ਨਗਰ ਦੇ ਇੱਕ ਵਸਨੀਕ ਵੱਲੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਐਕਸ਼ਨ ਲਾਈਨ ਪੋਰਟਲ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਨੇ ਦੇਸ਼

ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਲੁਧਿਆਣਾ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਲੋਨੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਲਾਟ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਹੋਣ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁਲਜ਼ਮ ਅਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਲਰਕ ਨੇ ਉਸ ਕੋਲੋਂ 50000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਦੌਰਾਨ, ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਜਾਲ ਵਿਛਾਇਆ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਕਤ ਮੁਲਜ਼ਮ ਰਜਤ ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ ਦੇ

ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਤੋਂ 20000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੀ ਰਕਮ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਰੰਗੇ ਹੱਥੀ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ। ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰਜਤ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਉਕਤ ਕਲਰਕ ਅਮਨਿੰਦਰ ਨਾਲ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਸਨੇ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਹੈ।

ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਦੇਵਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਦੇ ਥਾਣਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਰੌਜ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕਥਾਮ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਜਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਵੀ ਜਲਦੀ ਹੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਸਟੇਟ ਅਧਿਆਪਕ ਐਵਾਰਡ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸਮਾਗਮ ਮੁਲਤਵੀ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 04 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

5 ਸਤੰਬਰ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ

ਵੱਲੋਂ ਸਟੇਟ ਅਧਿਆਪਕ ਐਵਾਰਡ 2025 ਦਾ ਸਮਾਗਮ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਅਤੇ

ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ

ਆਏ ਹੜ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੌਸਮ ਖਰਾਬ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ 7 ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਛੁੱਟੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਸਾਡੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹਾਲੇ ਬਾਕੀ ਹੈ- ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ

ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ

1935 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 1937 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੱਧੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਅਤੇ ਚਤਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 7 ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਆਦਿ ਵੀ ਬਣਨ ਲੱਗੇ। ਹੁਣ ਸ਼ਾਸਨ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਭਾਰਤ ਚਤਰਵਰਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। 1947 ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਉਹ ਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਕੁੱਝ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਜਿਹੇ ਜਿਹਾ ਲਾਭ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ਾਸਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਚਤਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ, ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਹੱਕ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਯੋਗਤਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਿੱਖਿਆ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। 28 ਦਸੰਬਰ, 1929 ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਧਾਰਵਾੜ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਬਹਿਸ਼ਕ੍ਰਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸਭਾ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ: ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਕੀਤੀ, 28 ਦਸੰਬਰ, 1929 ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਬੁਲੰਦ ਖੜ੍ਹੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਨੇੜੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਬੜੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਸਭਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਲਈ ਪੂਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮਹਾਰ, ਮਾਂਗ,

ਚਮਾਰ, ਭੰਗੀ, ਢੋਰ ਆਦਿ ਅਛੁਤਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਵਜੋਂ ਪੁੱਜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਛੁਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਫੂਹਣਯੋਗ ਲੋਕ ਵੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਮੰਚ ‘ਤੇ ਮੈਸੂਰ ਦੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਨਕਲਕਸ਼ਮੀ ਅੰਮਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਦਵੇਦੂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਰਾਯੱਪਾ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਡਾ: ਕਿਰਲੇਸਕਰ, ਡਾ: ਕਮਲਾਪੁਰ ਆਦਿ ਕਈ ਪਤਵੰਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ। ਪਰੰਪਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਆਗਤੀ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਉਪਰੰਤ ਸੁਆਗਤੀ ਮੁਖੀ ਵਾਈ. ਬੀ. ਸੰਬਾਨੀ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਛੋਟਾ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਰਨਾਟਕ ਕਾਲਜ ਧਾਰਵਾੜ ਦੇ ਅਛੁਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮਿ. ਐਸ.ਐਨ.ਮਾਨੇ ਨੇ ਮਰਾਠੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਡਾ: ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸਬਾਨੀ ਨੇ ਕੰਨੜ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਰਾਏਸਾਹਿਬ ਪਪੰਨਾ ਜਲੀਹਾਲ, ਬੇਲਗਾਮ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਸਮਰਥਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਤਾੜੀਆਂ ਦੀ ਗੜਗੜਾਹਟ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਸੰਭਾਲ ਲਈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਸਭਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਸੰਦੇਸ਼ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਏ। ਮਿਸਟਰ ਰਾਜਭੋਜ, ਪੁਣੇ, ਮਿ. ਸਟਾਰਟ, ਨਾਸਿਕ, ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਗੰਗਾਧਰਰਾਓ ਦੇਸ਼ਪਾਂਡੇ, ਹੁਬਲੀ (ਬੇਲਗਾਮ), ਨਾਮਦਾਰ ਜਾਧਵ, ਸੂਬੇਦਾਰ ਘਾਡਗੇ, ਡੀ.ਸੀ. ਮਿਸ਼ਨ, ਪੁਣੇ ਆਦਿ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸਪੀਕਰ ਦਾ ਭਾਸ਼ਣ ਆਇਆ। ਅਜਿਹਾ ਸਿਰਫ ਮਰਾਠੀ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਡਾ: ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨੀ ਜਾਂ ਨਾ ਕਰਨੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ‘ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੇ ਯੋਗ ਹਾਂ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਵਲਾਇਤ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਇਆ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਪੱਤਰ ਦੇਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਯਤਨ ਕੀਤੇ। ਪਰ ਮੈਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗੋੜੇ ਟੇਕੇ ਬਿਨਾਂ ਮੈਂ ਇਹ ਪ੍ਰਮਾਣਪੱਤਰ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੇਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਯੋਗਤਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਦਵਾਨ ਵੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਸਮਾਜ ਲਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੜ੍ਹਿਆ-ਲਿਖਿਆ ਆਦਮੀ ਬਦਮਾਸ਼, ਧੋਖੇਬਾਜ਼, ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲਾ, ਜੁਗਲਬੰਦੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾੜੇ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਅਤੇ ਸੁਧਰੇ ਲੋਕ ਅਛੁਤਾਂ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਵਿਹਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਹ ਸਭ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਫੂਹਣਯੋਗ ਅਤੇ ਅਛੁਤ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ ਸਦੀਵੀ ਹੈ। ਅੱਜ

ਇਹ ਵਿਤਕਰਾ ਕਦੋਂ ਖਤਮ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਹ ਕੋਈ ਵੀ ਸੀਨਾ ਠੋਕ ਕੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ। ਛੂਤ-ਛਾਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਕਈ ਤਰੀਕੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਸਿਆਸੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਫੂਹਣਯੋਗ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਣ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਸਾਹਬ, ਲੋਕ ਵੀ ਸਾਡੇ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਆਪਣੀ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਸੁਧਾਰੋ, ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰੇ ਰਹੋ, ਨਵਾਂ ਰਵੱਈਆ ਅਪਣਾਓ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਹੀ ਹਨ। ਪਰ ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਸਿਆਸੀ ਤਾਕਤ ਸਾਡੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਭ ਕੁਝ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਸੁਧਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਅਜਿਹੇ ਸੁਧਾਰ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ, ਪਰ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਸਟਾਰਟ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ “ਜੰਗਲੀ ਲੋਕ” ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਸਿਰਫ਼ ਕੱਪੜੇ ਦਾ ਬਾਹਰੀ ਫਰਕ ਹੈ। ਕੋਈ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਕਹੇ, ਇਹ ਲੋਕ ਆਪਣਾ ਪਹਿਰਾਵਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਬਦਲਣਗੇ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਆਪਣੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਕਾਰਨ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਸੁਧਾਰਾਂ ਆਦਿ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਸਿਰਫ਼ ਬਾਹਰੀ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਬਦਲਾਅ ਸਮੁੱਚੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹਨ।

ਜੰਗਲੀ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਅਛੁਤ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਫਰਕ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਛੂਤ-ਛਾਤ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੂਜੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਗੁੱਸੇ, ਰੋਸ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ। ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਸਾਡੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਸਾਡੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ। ਸਾਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਤਾਕਤ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉੱਚ ਵਰਗ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਔਤਿਆਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਧੱਕਾ-ਪੋਲ ਹਰ ਪਾਸਿਓਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕੌਂਕਣ ਵਿਚ ਅਛੁਤਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਜੇ ਵੀ ਹੈ, ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ‘ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਪਾਟਿਲਾਂ ਨੂੰ ਅਛੁਤਾਂ ਨਾਲ ਦੇਸਤਾਨਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪਾਟਿਲ ਨੂੰ ਗੁੱਸਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਅਤੇ ਗੁੰਡੇ ਦੋਵੇਂ ਮਿਲ ਕੇ ਅਛੁਤਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਤਰਸਯੋਗ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਸਮਾਜਿਕ ਬਾਈਕਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਬਾਈਕਾਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਛੁਤ ਡਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਛੁਤਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਅਜੇ ਵੀ ਬੜੀ ਅਜੀਬ ਹੈ।

ਇਸ ਬਰਤਾਨਵੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਛੁਤਾਂ ਉੱਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਅਤੇ ਔਤਿਆਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗਾ। ਹੁਣ ਮੇਰੀ ਪੱਕੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਮਹਾਰ, ਮੰਗ, ਚਮਾਰ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਜ਼ਾਦੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਵਰਾਜ ਲਈ ਜੇ ਉਪਰਾਲੇ ਇਨ੍ਹੀਂ ਦਿਨੀਂ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਅੱਜ ਸਵਰਾਜ ਦਾ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਸਵਰਾਜ ਬਾਰੇ ਇਸ ਬਹਿਸ ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਬਹਿਸ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲੇਗਾ, ਜਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਦਮ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ‘ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਸਾਡੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੀ।

ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਖਿਆਲ ਆਪ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਸਵਰਾਜ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਛੂਤ-ਛਾਤ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਪਰ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਭੁੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਫਲਸਫੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦੀ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਅਮਲੀ ਲੋਕ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮੰਗ

ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਸਵਰਾਜ ਦੇਣ ਨਹੀਂ ਆਈ ਹੈ। ਉਹ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਖੋਹਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨਗੇ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਵੇਖਣਗੇ। ਉਸ ਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਉਹ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਲਈ ਸਵਰਾਜ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਫਿਲਹਾਲ ਸਵਰਾਜ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਗੱਲਬਾਤ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਂ ਸਾਡੀ ਖੋਜ ਖ਼ਬਰ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਉਹ ਗਾਂਧੀ, ਸਪਰੂ, ਨਹਿਰੂ, ਜਿਨਾਹ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਸਬੰਧ ਸਾਫ਼ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਸਵਰਾਜਵਾਦੀ ਬਣਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਪਰ, ਸਵਰਾਜ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ? ਅਸੀਂ ਵੀ ਸਵਰਾਜ ਲੈਣ ਦੇ ਲਾਇਕ ਤਾਂ ਹੋਣਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਚੀਖ-ਚਿਗਾਂੜਾ ਪਾਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਸੱਤਾ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗੀ, ਪਰ ਗਿਆਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਬੇਕਾਰ ਹੈ। ਅਛੁਤਾਂ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਨਾਲ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ। ਸਵਰਾਜ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਨ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਤੇ ਕਾਬਲੀਅਤ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਸਥਿਤੀ ਦੂਜੇ ਸਮਾਜਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਜਾਤੀ ਵਿਤਕਰਾ ਹੋਰਨਾਂ ਸਮਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵੱਖਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ ਉਹ ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਗੁਣ-ਭੇਦ ਵੀ ਹੈ।

ਜਾਤੀਭੇਦ ਅਤੇ ਗੁਣਭੇਦ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਹਨ। ਅੱਜ ਵੀ ਉਹ ਬਰਾਬਰ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਦਿ ਕਾਲ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਅਨੁਵੰਸ਼ਿਕ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਉਸੇ ਦੇ ਮਾੜੇ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਅਛੁਤ ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਪੜ੍ਹਿਆ-ਲਿਖਿਆ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਵੰਚਿਤ ਅਤੇ ਅਛੁਤ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜਿੰਨਾ ਵੀ ਅਗਿਆਨੀ ਹੋਵੇ ਉਹ ਉੱਚੇ ਸਥਾਨਾਂ ‘ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਤੱਕ ਇਹ ਸਾਡੀ ਅਗਿਆਨਤਾ ਕਾਰਨ ਹੀ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਜੇ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਅਗਿਆਨਤਾ ਨਾ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਨੀਵਾਂ ਹੈ, ਉਹ ਜਨਮ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਹੈ।

ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰ ਗੁਣ-ਭੇਦ ਦੇ ਇਸ ਪਾੜੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਜਾਗਦੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਬਹੁਤ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਵਸਰ ਉਪਲਭਦ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਇਹ ਸਾਡੇ ‘ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਆਪ ਖੋਹਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਹਾਂ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਸਾਡਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸੱਤਿਆਗ੍ਰਹਿ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹੀ ਆਖਰੀ ਰਾਹ ਹੈ। ਦੇਸੀ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਦੇ ਟਾਕਰੇ ਲਈ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੌਰਵਾਂ ਅਤੇ ਪਾਂਡਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਜੰਗ ਕਿਉਂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ? ਸਿਰਫ਼ ਰਾਜ ਸੱਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ। ਅਛੁਤਤਾ ਸਮੁੱਚੇ ਸਮਾਜ

ਹੜ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਭੇਜਣ ਦਾ ਕੀਤਾ ਫੈਸਲਾ

ਬਰੇਟਾ() ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਵੈਲਫੇਅਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਰੇਟਾ ਦੀ ਸਥਾਨਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਹੜ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਹੰਗਾਮੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸੱਦੀ ਗਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰ ਮੇਲਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੁੱਦਰਤ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤਾਏ

ਕਹਿਰ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਹੁਲਤਾਂ ਦੇ ਲਾਲਚ ਵੱਸ਼ ਕੀਤੇ ਬੇਤਰਤੀਬੇ ਜੰਗਲ,ਪਹਾੜਾਂ ਆਦਿ ਨਾਲ ਛੇੜ ਛਾੜ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੜਾਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਲਈ ਭਾਵੇਂ ਹੋਰ ਸੰਗਠਨ

ਸਟੇਟ ਐਸੋਸ਼ੀਏਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਸਿੱਧੇ ਲੋੜਬੰਦਾ ਤੱਕ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਕੱਤਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਬਰੇਟਾ, ਡਾ ਭਵਾਨੀ ਸ਼ੰਕਰ,ਸਰਦੂਲ ਚਹਿਲ,ਜੌਹਰੀ ਲਾਲ,ਰਘਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗੁੱਡੂ,ਸੱਤਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾਂ,ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ,ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਆਦਿ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖਜ਼ਾਨਦਾਰ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚਲਾਈ।

ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ ਨੇ ਚੱਬੇਵਾਲ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਕੀਤਾ ਦੌਰਾ, ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਵੰਡੀ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 04 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਮਾਹਿਲਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਗੁਰਸਿਮਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਅੱਜ ਚੱਬੇਵਾਲ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਜਿਥੇ ਭਾਰੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਕਾਰਨ ਪਾਣੀ ਭਰਨ ਕਾਰਨ ਲੋਕ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਸੰਭਵ ਮਦਦ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ। ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ ਨੇ

ਪਿੰਡ ਖਨੌੜਾ, ਫੁਗਲਾਣਾ, ਹਰਟ, ਬੱਡਲਾ, ਸਿੰਥਲੀ ਅਤੇ ਰਾਜਪੁਰ ਭਾਈਆਂ ਅਤੇ ਨੇੜਲੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਵੰਡੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਨ, ਪੀਣ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ, ਤਰਪਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਕਾਰਜ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤੁਰੰਤ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਤਰਜੀਹ ਹੈ। ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ ਨੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ

ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਇਸ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਗੁਰਸਿਮਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਰਵਿਘਨ ਉਪਲਬਧਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਅਫਵਾਹਾਂ ‘ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਕੰਟਰੋਲ ਰੂਮ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ।

ਜਦੋਂ ਜਦੋਂ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਕੋਈ ਬਿਪਤਾ ਪਈ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਪੀੜਤ ਪ੍ਰੀਵਾਰਾਂ ਦੀ ਵੱਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ : ਡਾ ਐਮ ਜਮੀਲ ਬਾਲੀ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 04 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ 4 ਸਤੰਬਰ (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਜਿਆਦਾ ਆਣ ਨਾਲ? ਹੜ੍ਹ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਜਿਆਦਾ ਮਾਰ ਬਾਰਡਰ ਏਰੀਆਂ ਪੱਟੀ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਕਈ ਹੋਰ ਜਗ੍ਹਾ ਵੀ ਪਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਇੱਸ ਹੜ੍ਹ ਨਾਲ? ਜਿਆਦਾ ਪ ਠਾ ਨ ਕੇ ਟ, ਅ ਜ ਨਾ ਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤਰਨਤਾਰਨ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਫ਼ਾਜ਼ਿਲਕਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਫ਼ਾਜ਼ਿਲਕਾ

ਦੇ ਕਈ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਜਿਆਦਾ ਆਣ ਨਾਲ? ਕਈ ਲੋਕ ਘਰ ਤੋਂ ਬੇਘਰ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਕਈ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਫ਼ਸਲ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਉੱਘੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਅਤੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਸ਼ਖਸ਼ੀਅਤ ਬਾਲੀ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਐਮ ਡੀ ਡਾਕਟਰ ਐਮ ਜ਼ਮੀਲ ਬਾਲੀ ਨੇ ਕੁਝ ਚੋਣਵੇਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਵਾਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਈ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਜਿਆਦਾ ਆਣ ਨਾਲ? ਆਵਾਜਾਈ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੋਸਕਿਓ ਕਰਕੇ ਸੈਂਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਕੁੱਛ ਸਮਾਜਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੇ ਕੁੱਛ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਪਹੁੰਚ ਕਰਕੇ ਸ਼ੁੱਕਾ ਰਾਸ਼ਨ, ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਬਿਸਕੁਟ, ਸ਼ੁੱਕਾ ਦੁੱਧ, ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ, ਅਚਾਰ, ਤਰਪੇਲਾ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਲਈ ਹਰਾ ਚਾਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਈ ਸਮਾਜਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਰਹੀ ਤੇ ਕਈ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ ਤੋਂ ਆ ਕੇ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਜਦੋਂ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਕੋਈ ਅੱਖੀ ਸਥਿਤੀ ਬਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਵੱਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਜੇ ਵੀ ਵਿਪਤਾ ਆਈ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ

ਕਰੋਨਾ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹਰ ਇੱਕ ਇਨਸਾਨ ਕੋਲੇ ਜਿੰਨਾ ਹੋ ਸਕਿਆ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਅਪੀਲ? ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਲੋੜ ਹੈ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਸ ਵਿਪਤਾ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਜੋਂ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਵੱਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਨਸਾ ਵਿਰੋਧੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਸੈਮੀਨਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਤੇ ਨੁੱਕੜ ਨਾਟਕ ਤਮਾਸ਼ਾ ਆਰਟ ਥੀਏਟਰ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 04 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਡਾ ਪ੍ਰੀਤੀ ਯਾਦਵ ਜੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ, ਡੀ ਐਸ ਓ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਰਬਨ ਅਸਟੇਟ ਫੇਸ ਦੇ ਦੇ ਪਾਰਕ ਵਿੱਚ ਲੱਗ ਭੱਗ 100 ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੈਰਪ੍ਰੇਮੀਆ ਸਾਹਮਣੇ ਤਮਾਸ਼ਾ ਆਰਟ ਥੀਏਟਰ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ

ਸਨੀਲ ਸਿੱਧੂ ਵਲੋਂ ਨਸਿਆ ਵਿਰੁੱਧ ਨਾਟਕ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸਦੇ ਮੁੱਖ ਕਲਾਕਾਰ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੰਨੀ ਸਿੱਧੂ, ਰਿਪਨ ਖੁੱਲਰ ਨੇ ਸਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ ਨੜੇ ਨੂੰ ਜੜ ਤੇ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਕੋਤ ਹਸਪਤਾਲ ਤੇ ਕੌਂਸਲਰ

ਪਰਮਿੰਦਰ ਵਰਮਾ ਰਣਜੀਤ ਕੋਰ, ਅਮਰਜੀਤ ਕੋਰ, ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸੰਧੂ, ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨਸਿਆ ਸਬੰਧੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ। ਉਪਕਾਰ ਸਿੰਘ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਨੇ ਨਸਿਆ ਵਿਰੁੱਧ ਬੋਲਦੀਆਂ ਕਿਹਾ ਨਸਿਆ ਨੂੰ ਜੜ ਤੇ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲ

ਈ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਸਾਧ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਸਿਆ ਤੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰਾਂ ਦਾ ਨਸਾ ਨਾ ਟਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਵਤਾਵਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ “ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਲਾਵੇ ਦੇ ਰੁੱਖ ਵੱਧ ਤੇ ਵੱਧ ਪੌਦੇ ਲਗਾਉ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਨਸਿਆ ਵਿਰੁੱਧ ਸੈਮੀਨਾਰ ਨਸਾ ਮੁੱਕਤ ਆਭਿਆਨ ਤਹਿਤ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ।

ਹੜ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਦਿ ਪਟਿਆਲਾ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਮੀਟਿੰਗ-ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਤਬੀਰ ਖੱਟੜਾ

ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਬੀਜੇਪੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਵੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਭਰੋਸਾ।

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 04 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਪਟਿਆਲਾ (ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਰੋੜੇਵਾਲ)- ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਵਿੱਚ ਆਏ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਦਿ ਪਟਿਆਲਾ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੋਸਾਇਟੀ ਤੇ ਬੀਜੇਪੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਮਦਦ ਲਈ ਹੱਥ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੁਸਾਇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ ਵੱਖ ਟੀਮਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਭੋਜਨ ਸਪਲਾਈ, ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਦੇਖਭਾਲ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਪਸ਼ੂਆਂ ਲਈ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਚਾਰੇ ਵਰਗੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਤੱਕ

ਪਹੁੰਚਦੀ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਪਟਿਆਲਾ ਦਿਹਾਤੀ ਤੋਂ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਖੱਟੜਾ ਨੇ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ‘ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕਜੁੱਟ ਹੋ ਕੇ ਅੱਗੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪਟੜੀ ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਹੜ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਵੱਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੁਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ

ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹੜ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਸਹਾਇਤਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਤਤਪਰ ਹਨ ਜਲਦ ਹੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟੀਮਾਂ ਬਣਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਤੱਕ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਭੇਜਿਆ ਵੀ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੰਡਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਇੰਦਰ ਨਾਰੰਗ, ਜਰਨਲ ਸੈਕਟਰੀ ਵਿਜੇ ਸ਼ਰਮਾ, ਆਰ ਕੇ ਸਿੰਘੀ ਮੰਡਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤ੍ਰਿਪੜੀ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਦੇਵ ਕਾਲੜਾ

ਮੰਡਲ ਸੈਕਟਰੀ, ਹਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਜਿਲਾ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਵਨੀਤ ਸਾਹਿਗਲ ਜਿਲਾ ਸੈਕਟਰੀ, ਗੁਰਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੰਗ, ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਲੰਗ, ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਮਹਿਰੇਕ ਸਿੰਘ, ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਲੰਗ, ਵਿਨੀ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਲੈਂਟ, ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਜੱ ਸੇ ਵਾਲ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੈਦੂਪੁਰ, ਬਿੱਲੂ ਚਾਸਵਾਲ, ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਬਾਰਨ, ਗੁਰਪਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਯਾਦੀ ਕਾਠਮੌਲੀ, ਰਾਣਾ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਥ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦਾਸ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਦੂ, ਗੁਰਮੀਤ ਕਾਲਾ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੋੜੇਵਾਲ, ਹਨੀ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ, ਭਾਗ ਸਿੰਘ, ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘੜੇ, ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂਵਾਲ, ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਕੋਟਲੀ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾਚੌਕ ਆਦਿ

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ‘ਚ ਮੌਨਸੂਨ ਦੇ ਕਹਿਰ ਨਾਲ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 880 ਤੋਂ ਪਾਰ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 04 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਫ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਥਾਰਟੀ (ਐਨਡੀਐਮਏ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੂਨ ਦੇ ਅਖੀਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਮਾਨਸੂਨ ਬਾਰਿਸ਼ ਕਾਰਨ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 883 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਲਗਭਗ 1,200 ਹੋਰ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਥਾਨਕ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਬੁੱਧਵਾਰ ਦੇਰ ਤੋਂ, ਮੀਂਹ ਕਾਰਨ ਹੋਈਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇ ਹੋਰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ, ਇੱਕ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਕਸ਼ਮੀਰ (ਪੀਓਕੇ) ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਵਿੱਚ। ਐਨਡੀਐਮਏ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ (ਐਨਈਓਸੀ) ਰਾਹੀਂ, ਅਗਲੇ 12 ਤੋਂ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਕਈ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਵਿਤ

ਬਾਰਿਸ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਚੋਤਾਵਨੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਬੈਬਰ-ਪਖਤੂਨਖਵਾ (ਕੇਪੀ) ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਾਂਤ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਿਆਨਕ ਭਾਰੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਬੈਬਰ ਪਖਤੂਨਖਵਾ ਵਿੱਚ 488 ਮੌਤਾਂ ਅਤੇ 360 ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 223 ਮੌਤਾਂ ਅਤੇ 648 ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਿੰਧ ਵਿੱਚ 58 ਮੌਤਾਂ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਗਿਲਗਿਤ-ਬਾਲਟਿਸਤਾਨ (ਪੀਓਜੀਬੀ) ਵਿੱਚ 41, ਪੀਓਕੇ ਵਿੱਚ

ਵੀ 6 ਜਾਂ 7 ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ “ਉੱਚ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਉੱਚੇ ਹੜ੍ਹ” ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਪੀਐਮਡੀ ਨੇ ਚੋਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਪਰੀ ਜਲਗਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਭਾਰੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਲਾਹੌਰ, ਗੁਜਰਾਂਵਾਲਾ, ਰਾਵਲਪਿੰਡੀ ਅਤੇ ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰੀ ਹੜ੍ਹ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪੀਡੀਐਮਏ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਚਨਾਬ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੇ ਝੰਗ ਵਿੱਚ 261 ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਮੁਜ਼ੱਫ਼ਰਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦੋ ਦਰਜਨ ਪਿੰਡ ਡੁੱਬ ਗਏ ਹਨ। ਤੇਜ਼ ਹੜ੍ਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੇ 9,200 ਤੋਂ ਵੱਧ ਘਰ ਵੀ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ – ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇਪੀ ਵਿੱਚ 4,700 ਅਤੇ ਪੀਓਕੇ ਵਿੱਚ 2,100 ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਅਤੇ 6,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਸ਼ੂ ਵਗਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਆਫ਼ਤ ਨੇ ਪੂਰੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 240 ਪੁਲਾਂ ਅਤੇ 670 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੜਕਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ।

5 ਸਤੰਬਰ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ

ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਲਾਸਾਨੀ ਸ਼ਹੀਦ “ਰੰਘਰੇਟੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਬੇਟੇ “ ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

“ ਜਨਨੀ ਜਨੈ ਤਾਂ ਭਗਤ ਜਨ ਕੈ ਦਾਤਾ ਕੈ ਸੂਰ,

(ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਪਟਿਆਲਾ)
ਮੋਬਾਇਲ ਨੰ: 86993—22704

ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਮਹਾਨ ਯੋਧੇ, ਲਾਸਾਨੀ ਸ਼ਹੀਦ, ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਫ਼ਾਦਾਰ, ਫ”ਜਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਜਰਨੈਲ, ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਅਨਿਨ ਸੇਵਕ, ਪੂਰਾ ਪ੍ਰੀਵਾਰ (ਕੁੱਲ 11 ਜੀਆਂ) ਜੰਗਾਂ ਯੁੱਧਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਵਿਦਵਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਗ”ਰਵਮਈ ਗਾਥਾ ਦਾ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਹੈ । ਦੂਜਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਈ ਜੈਤਾ ਜੀ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਭਾਈ ਕਲਿਆਣਾ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਵਜੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਰ ਪੀੜ੍ਹੀ ਚਲਦੀ ਹੋਈ 1704 ਈ. ਤਾਈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੱਕ ਬੇਦਾਗ ਨਿਭੀ ਜੋ 235—236 ਸਾਲ ਦਾ ਲੰਬਾ ਅਰਸਾ ਬਣਦਾ ਹੈ । ਇਸ ਮਹਾਨ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਬੇਸ਼ੱਕ ਅਨੇਕਾਂ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਗ੍ਰੰਥ ਰੂਪੀ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਜਾਂ ਕਾਲਪਨਿਕ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਉਪਜ ਨਹੀਂ ਹਨ ਬਲਕਿ ਇਹ ਬਹੁ ਗਿਣਤੀ ਲਿਖਤਾਂ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਕਵਿ ਕੰਕਣ ਜੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਉਪਰ ਅਧਾਰਿਤ ਹਨ ਜੋ ਕੰਕਣ ਜੀ ਨੇ ਨ”ਵੇਂ ਤੇ ਦਸਵੇਂ ਗੁਰੂ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹੋਰਾਂ ਨਾਲ ਬਿਤਾਈ ਆਪਣੀ ਹੱਡਬੀਤੀ “ ਸੰਖੇਪ ਦਸ ਗੁਰੂ ਕਥਾ “ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਫਿਰ ਵੀ ਕੱੁਝ ਲੇਖਕ ਕੰਕਣ ਜੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਅੱਥੋਂ ਪਰੇਖੇ ਕਰਕੇ ਗਲਤ ਇਤਿਹਾਸ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਚਾਰਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਲਾਹ”ਰ ਦੀ ਇੱਕ ਲੇਖਕਾ ਸੱਯਦਾ ਫ਼ਰਾਹ ਅਦੀਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇੱਕ ਉਰਦੂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਕੰਕਣ ਸਾਡੇ ਸ਼ਹਿਰ ਲਾਹ”ਰ ਦਾ ਵਾਸੀ ਸੀ ਜੋ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ 52 ਦਰਬਾਰੀ ਕਵੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ ਜੋ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ । ਉਸ ਦੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਰਚਨਾ “ ਸੰਖੇਪ ਦਸ ਗੁਰੂ ਕਥਾ “ ਹੀ ਮਿਲੀ ਹੈ ਜੋ ਲਿਖਤ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾੜੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਛਪਵਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਦਾ ਨਗੁਣਾ ਜਿਹਾ ਉਪਰਾਲਾ ਅਸੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ । ਕੰਕਣ ਕਵੀ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਈ ਜੈਤਾ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ 5 ਸਤੰਬਰ 1661 ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਸਦਾਨੰਦ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਰਿਵਾਰ ਗੁਰੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ । ਅੱਜ ਇਸ ਮਹਾਨ ਮਾਤਾ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਸੀਸ ਝੁੱਕਦਾ ਹੈ, ਜਿੰਨਾਂ ਨੇ ਐਸੇ ਲਾਸਾਨੀ ਯੋਧੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੁਲੱਖਣੀ ਕੁੱਖ ਤੋਂ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਦੇ ਇੰਨਾਂ ਪਾਵਨ ਬੋਲਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰ ਦਿਖਾਇਆ : “ ਜਨਨੀ ਜਨੈ ਤਾਂ ਭਗਤ ਜਨ ਕੈ ਦਾਤਾ ਕੈ ਸੂਰ,

ਜਨੈ ਤਾਂ ਭਗਤ ਜਨ ਕੈ ਦਾਤਾ ਕੈ ਸੂਰ,

ਨਹੀ ਤਾਂ ਜਨਨੀ ਬਾੜ ਰਹੇ ਕਾਹੇ ਗਵਾਵਹਿ ਨੂਰ”

ਫਿਰ 22 ਦਸੰਬਰ 1666 ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਉਪਰੰਤ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਗੁਰੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆ ਵਸੇ ਸਨ । ਅੱਜ ਭਰਮ ਭੁਲੇਖੇ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਖੋਜ ਵੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਸੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੀ ਸਥਾਪਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਚੇਅਰ ਦਾ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਇੱਕ ਰੰਘਰੇਟਾ ਪੀ.ਐਚ.ਡੀ. ਵਿਦਵਾਨ ਲਾਇਆ ਜਾਵੇ ਜੋ ਇਹ ਖੋਜ ਕਰੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਡਾਕਟਰ ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਸਾਹਿਤ ਅਜੇ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਣ—ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਨਿੱਜੀ ਲਾਈਬ੍ਰੇਰੀਆਂ, ਸਾਧਾਂ ਦੇ ਡੇਰਿਆਂ ਵਿਖੇ ਹੁਮਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੀ ਪਿਆ ਹੈ । ਗੁਰੂ ਜੀ ਅਨੰਦਗੜ੍ਹ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਉਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੀ ਭਾਈ ਜੈਤਾ/ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਉਥੇ ਹੀ ਅੱਜ ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ ਤਪ ਅਸਥਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਮ”ਜੂਦ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਈ ਪੁਰਾਤਨ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਆਪਣੇ ਉਸੇ ਹੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਵੀ ਮ”ਜੂਦ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੇਸ਼ਾਖਾਨਾ, ਮੋਰਚਾ ਜਿੱਥੇ ਬਹਿ ਕੇ ਉਹ ਯੁੱਧ ਵੇਲੇ ਬੰਦੂਕ ਚਲਾਉਂਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਪ”ੜੀਆਂ ਜਿੰਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਹੇਠਾਂ ਬਣੇ ਆਪਣੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਇਹ ਸਭ ਮ”ਜੂਦ ਹਨ ਜਿੰਨਾਂ ਨੂੰ ਉਥੋਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਬਾਬਾ ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ । ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਪ”ੜੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਚਰਨ ਛੋਹ ਜ਼ਰੂਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਭਾਈ ਜੈਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਸੰਗਤਾ, ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕੱਠੇ ਖੇਡਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਹੀ ਉਸਤਾਦ ਤੋਂ ਵਿੱਦਿਆ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ ।

ਹੁਣ ਜੇ ਗੱਲ ਕਰੀਏ 1675 ਨੂੰ ਨ”ਵੇਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਚਾਂਦਨੀ ਚ”ੰਕ ਵਿਚੋਂ ਪਾਵਨ ਸੀਸ ਚੁੱਕਣ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਇਹ ਗਾਥਾ ਵੀ ਬੜੀ ਅਦਭੁੱਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਚਾਂਦਨੀ ਚ”ੰਕ ਕੋਤਵਾਲੀ ਵਿੱਚ ਸਨ ਤਾਂ ਜੈਤਾ ਜੀ ਨੇ ਹੀ ਇੱਕ ਨਿਪੁੰਨ ਸੂਹੀਏ ਵਜੋਂ ਬਾਲ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਏ ਨੂੰ ਆ ਕੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨ”ਵੇਂ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਹੋਈ ਅਟੱਲ ਹੈ । ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਇੱਕਠ ਚੋਂ ਕੋਈ ਐਸਾ ਯੋਧਾ ਨਿਤਰਣ ਲਈ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਏ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਗੁਰੂ ਪਿਤਾ ਦਾ ਸੀਸ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ ਪ੍ਰੰਤੂ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਦੀ ਦਹਿਸ਼ਤ ਤੋਂ ਭੈਅ—ਭੀਤ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਹੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਦੁੱਪਾਂ ਵੱਟ ਲਈਆਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ

ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਦਾ ਸਖਤ ਚੈਲੰਜ ਸੀ ਕਿ ਸੀਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਉਣ ਦੀ ਜੁਰਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਸਮੇਤ ਪਰਿਵਾਰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ । ਫਿਰ ਇਸ ਚੈਲੰਜ ਨੂੰ ਵੀ ਭਾਈ ਜੈਤਾ ਨੇ ਹੀ ਕਬੂਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਂਠ ਕੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰੂ ਪਿਤਾ ਦਾ ਸੀਸ ਹਰ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਲੈ ਕੇ ਆਵਾਂਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਵੀ ਕੰਕਣ ਇੰਝ ਲਿਖਦੇ ਹਨ :—

“ ਹੋਵੇ ਐਸਾ ਸਿੱਖ ਮਮ ਸਤਿਗੁਰ ਕਹਯਾ ਸੋਣਾਇ,ਸੀਸ ਹਮਾਰੇ ਪਿਤਾ ਕਾ ਤਹਤੇ ਲਿਆਵੇ ਜਾਏ ।

ਔਰ ਸਭੈ ਚੁਪ ਕਰ ਰਹੇ ਮਜ਼੍ਹਬੀ ਉਨਿਓ ਰ੍ਹੇਹਏ,ਮੈਂ ਹੂੰ ਉਦਮ ਕਰੂੰਗਾ ਹੋਣੀ ਹੋਏ ਸੇ ਹੋਏ । “

ਚਾਂਦਨੀ ਚ”ੰਕ ਵਿੱਚ 11 ਨਵੰਬਰ 1675 ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦੀ ਉਪਰੰਤ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਸੀਸ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਦੇ ਸਖਤ ਪਹਿਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁੱਕਣ ਵਾਲਾ ਕਾਰਨਾਮਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵਚਿੱਤਰ ਹੈ ਜੋ ਜੈਤਾ ਜੀ ਨੇ ਨਿਭਾਇਆ । ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਤਾਇਆ ਆਗਿਆ ਰਾਮ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਸਦਾਨੰਦ ਦੀ ਰਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਦੀ ਬੇਟੀ ਜੈਬੁਨਿਸ਼ਾ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਕਵਿੱਤਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਈ ਸਦਾਨੰਦ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਸੰਗੀਤ ਵਿਦਿਆਲੇ ਪ੍ਰਤੀ ਹਮਦਰਦੀ ਰਖਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਵੇਂ ਹੀ ਚਾਂਦਨੀ ਚ”ੰਕ ਦਾ ਕੋਤਵਾਲ ਖੁਵਾਜਾ ਅਬਦੁੱਲਾ ਵੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ਰਧਾ ਰੱਖਦਾ ਸੀ । ਸੇ ਇੰਨਾਂ ਦੇਹਾਂ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀਸ ਬਦਲੇ ਸੀਸ ਰੱਖਣਾ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਦੇ ਪਹਿਰੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਪਿਛੇ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕੋਤਵਾਲ ਨੇ

ਲਈ ਸੀ । ਇਸੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਭਾਈ ਜੈਤਾ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਸਦਾਨੰਦ ਜੀ ਦਾ ਸੀਸ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਕੱਟ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸੀਸ ਨਾਲ ਅਦਲ ਬਦਲ ਕਰਕੇ ਉਸੇ ਹੀ ਰਾਤ ਬੜੀ ਬਹਾਦਰੀ ਤੇ ਨਿਪੁੰਨ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ ਨਾਲ ਚੁੱਕ ਕੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਖਤ ਔਕੜਾਂ ਭਰੀਆਂ ਕਾਲੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਠੰਢੀਆਂ ਰਾਤਾਂ ਵਾਲਾ 322 ਮੀਲ ਦਾ ਜੰਗਲੀ ਪੈਡਾ ਤੈਅ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 15 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸੀਸ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਏ ਜੀ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ । ਇਸ ਰਸਤੇ ਦਾ ਨਾਮ ਅੱਜਕਲ “ ਸੀਸ ਮਾਰਗ “ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਪੜਾਅ ਇੰਜ ਸਨ : —

ਪਹਿਲਾਂ ਪੜਾਅ ਬਾਗਪਤ ਵਿਖੇ ਭਾਈ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪਾਲ ਦੇ ਘਰ ਰਾਤ ਠਹਿਰਨਾ, ਦੂਜਾ ਪੜਾਅ ਤਰਾਵੜੀ ਭਾਈ ਦੇਵਾ ਰਾਮ ਧੋਬੀ ਦੇ ਘਰ, ਤੀਜਾ ਪੜਾਅ ਮਾਰਕੰਡਾ ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ, ਚ”ਧਾ ਪੜਾਅ ਕੈੱਥ ਮਾਜਰੀ ਭਾਈ ਰਾਮ ਦੇਉ ਦੇ ਘਰ, ਪੰਜਵਾਂ ਪੜਾਅ ਦਰਗਾਹੀ ਸ਼ਾਹ ਫਕੀਰ ਦੇ ਡੇਰੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਭਾ ਸਾਹਿਬ ਜਿਥੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਇਸ ਫਕੀਰ ਦੀ ਸਮਾਧ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਲੰਗਰ ਹਾਲ ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਜੀ ਵੀ ਇਸ ਫਕੀਰ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਣ ਲਈ ਆਏ ਸਨ ਜੋ ਇਸ ਫਕੀਰ ਦੀ ਸ਼ਰਧਾ ਸੀ । ਛੇਵਾਂ ਪੜਾਅ ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ ਸੀਸ ਮਾਰਗ 34 ਸੈਕਟਰ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਸੱਤਵਾਂ ਪੜਾਅ ਕੀਰਤਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਿਬਾਨਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਸੀਸ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ । ਫਿਰ ਇੱਥੇ ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਜੈਤਾ ਜੀ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ ਕਿ :

“ ਕਾਹੇ ਦਿੱਲੀਵਾਲੇ ਸਿਖ ਗੁਰੂ ਤੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋਇ, ਕਾਹੇ ਨਰੁ ਨਾਰਿ ਨਾਹਿ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਮਾਨਯੋ ।

ਕਾਹੇ ਗੁਰੂ ਸਿਖਨ ਕੈ ਮਨ ਲਜਿਆਏ ਨਾਹੀਂ, ਕਾਹੇ ਨਾਈਂ ਤੁਰਕੁ ਭੀ ਸਿਖ ਪਹਿਚਾਨਯੋ ।”

(ਭਾਵ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੋਂ ਬੇਮੁੱਖ ਹੋ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਪਾਸਾ ਕਿਉਂ ਵੱਟ ਗਏ)

ਇਸ ਤੇ ਜੈਤਾ ਜੀ ਨੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਉਥੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੱਖਰੀ ਪਛਾਣ ਵਾਲਾ ਸਿੱਖ ਦਿਸਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਭ ਡਰਦੇ ਹੋਏ ਲੁੱਕ ਛਿਪ ਗਏ ਸਨ । ਇਸ ਨੂੰ ਜੈਤਾ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਲਿਖਤ “ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਕਥਾ “ ਵਿੱਚ ਇੰਜ ਲਿਖਿਆ ਹੈ

ਹਿੰਦਵਾਨੀ ਜਿਮ ਕੀਓ ਕੁਕਾਜਾ, ਪ੍ਰਭ ਸਿਕੁਨ ਕਓ ਆਵਹਿ ਲਾਜਾ ।।

ਆਪਨ ਕਉ ਨਹਿੰ ਸਿੱਖ ਬਖਾਨੈ, ਸਭ ਸਿੱਖ ਰਾਮ ਭਗਤ ਪ੍ਰਮਾਨੈ ।। ਇਸ ਮਹਾਨ ਕਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਘੋਖਣ ਉਪਰੰਤ ਦੂਰ ਅੰਦੇਸ਼ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਗੁਰੂ ਨੇ ਇਹ ਨਿਚੋੜ ਕੱਢਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਈ ਜੈਤਾ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਨਿਭਾਏ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਲਾਜ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਕਾਰਨਾਮੇ ਵਜੋਂ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਰੰਘਰੇਟੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਦਾ ਬਦਲ ਮਿਲਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੈਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਗਲਵੱਕੜੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ “ ਰੰਘਰੇਟੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਬੇਟੇ “ ਸ਼ਬਦਾਂ

ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫ”ਜਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਜਰਨੈਲ ਬਣਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਅਨੰਦਗੜ੍ਹ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ ਹੀ ਰੱਖੀ ਸੀ । ਫਿਰ 1699 ਦੀ ਵਿਸਾਖੀ ਨੂੰ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਵੇਲੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ 4 ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾ ਕੇ ਜੈਤਾ ਤੋਂ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਨਾਮ ਰੱਖਿਆ ਸੀ । ਜੈਤਾ ਜੀ ਯੁੱਧ ਨੀਤੀ ਦੇ ਇੰਨੇ ਨਿਪੁੰਨ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਘੋੜੇ ਉੱਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਲਗਾਮਾਂ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਫੜ ਕੇ ਦੇਹਾਂ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਤਲਵਾਰਾਂ ਚਲਾਉਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਵੇਂ ਹੀ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਬੰਦੂਕਾਂ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਚਲਾਉਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਵਿਦਵਾਨ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਗ੍ਰੰਥ ੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਕਥਾ ੋ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਗੁਰੂ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਿਤਾਏ ਸਮੇਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ । ਜੇ ਆਪਾਂ ਪੂਰਾ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਾਚੀਏ ਤਾਂ ਐਸੀ ਮਹਾਨ ਕੁਰਬਾਨੀ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਪੁੱਤਰ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰਤਿਗਿਆ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਸੀਸ ਹੱਥੀਂ ਕੱਟ ਕੇ ਕੁਰਬਾਨ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ ਪ੍ਰੰਤੂ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਬਹੁਤੇ ਕਥਾ ਵਾਚਕ ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਸਿਰਫ ਇੰਨੀ ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਹੀ ਅੱਗੇ ਤੁਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਈ ਜੈਤੋ ਨੇ ਨੇਵੇਂ ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਸੀਸ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਗੁਰੂ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੰਘਰੇਟੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਬੇਟੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਮਹਾਨ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਵਜੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਜਾਗਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ । ਇਵੇਂ ਹੀ ਇੰਨਾਂ ਕਥਾ ਵਾਚਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਤਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨੰਦਗੜ੍ਹ ਕਿਲ੍ਹੇ ਨੂੰ 10 ਲੱਖ ਮੁਗਲ

ਫ”ਜਾਂ ਦਾ ਘੇਰਾ ਕਰੀਬ 9 ਮਹੀਨੇ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਬਾਹਰੋਂ ਰਾਸ਼ਨ ਆਦਿ ਬੰਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਭੁੱਖ ਨਾ ਸਹਾਰਦੇ ਹੋਏ ਮਾੜੇ ਦੇ 40 ਸਿੱਖ ਮਹਾਂ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਦਾਵਾ ਲਿਖ ਕੇ ਛੱਡ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਬੜੇ ਮਾਣ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿੱਖ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮਾਈ ਭਾਗੋ ਵੱਲੋਂ ਲਾਹਨਤ ਪਾਉਣ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇੰਜ ਗੁਰੂ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਟੁੱਟੀ ਗੰਢੀ ਦੇ ਰੁਤਬੇ ਨਾਲ ਨਵਾਜੇ ਗਏ ਅਤੇ ਜਿੰਨਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ 40 ਮੁਕਤੇ ਐਲਾਨ ਕੇ ਇੰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਹ ਕਥਾ ਵਾਚਕ ਇਹ ਗੱਲ ਪਰਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਉਥੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰੀਵਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਰੀਬ ਸਿੱਖ ਭੁੱਖੇ ਪਿਆਸੇ ਹੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਉਵੇਂ ਹੀ ਹ”ੰਸਲੇ ਨਾਲ ਅਖੀਰ ਤੱਕ ਡੱਟੇ ਰਹੇ ਸਨ ਜੋ ਚਮਕ”ਰ ਦੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਬਹਾਦਰੀ ਨਾਲ ਜੂਝਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਪਰ ਕਿਤੇ ਵੀ “ ਬੇਦਾਵੀਏ “ ਨਾ ਬਣੇ ਤੇ ਆਪਣੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦੀ ਡੋਰ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਟੁੱਟਣ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਗੰਢਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪਈ ਹੋਵੇ । ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀਆਂ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਅੱਜ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈਆਂ ? ਕੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਥਾ ਵਾਚਕ ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਕਿਸੇ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਹਉਮੈ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ? ਅਫਸੋਸ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀਆਂ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਯਾਦਗਾਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਗਈ, ਬੱਸ ਪਿਛਲੀ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 2016 ਵਿੱਚ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੀ ਯਾਦਗਾਰ ਵਿਰਾਸਤੇ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਅਧੂਰੀ ਹੀ ਪਈ ਹੈ । ਵਿਤਕਰੇ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਪੁਰਾਤਨ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਸਥਾਨ ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ ਤੱਪ ਅਸਥਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਅਸਥਾਨ ਸ਼ਹੀਦੀ ਬੁਰਜ ਚਮਕ”ਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਨਾਮ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਲਿਸਟ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਾਮ ਸ਼ਹੀਦੀ ਲਿਸਟ ਵਿੱਚ ਹੈ । ਸ਼ਾਇਦ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀ ਇਹ ਵਿਤਕਰੇ ਭਰੀ ਸੋਚ ਹੈ ਕਿ ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਤਾਂ ਚਮਕ”ਰ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਗੁਰੂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਲਗੀ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਾਕਾ ਪਹਿਨਾਇਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੁਰਾਤਨ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ

“ ਚਮਕ”ਰ ਜਾਇ ਪੁਨ ਹੋਵੇ ਜੁਧਾ, ਮ੍ਰਿਤ ਪੜ੍ਹ ਦੇਇ ਲਹ ਧਰ ਕਰੁਧਾ ।

ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਗੁਰੂ ਕਾ ਸਿੱਖ ਹੋਈ । ਗੁਰ ਸਮ ਰੂਪ ਹੋਂਦ ਨਾਹਿ ਕੋਈ ਤਾਕੇ ਅਪਨੀ ਠ”ਰ ਬਹਾਇ, ਦੇ ਗੁਰਿਆਈ ਮਾਥ ਟਿਕਾਇ ।। 92 ।। “

ਇਵੇਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਜੰਗਨਾਮਿਆਂ ਤੇ ਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਿੰਘ ਅਨੇਕਾਂ ਫੱਟ ਖਾ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਸਨ । ਇਹ ਵੀ

ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ:

“ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਰੰਹੇਟੜੇ, ਰਣ ਮਹਿ ਪਵੈ ਨਿਸੰਗ ।

ਮੁਹ ਮੁਹ ਤਲਵਾਰਾਂ ਖਾਦੀਆਂ, ਟੁਕ ਮੂਲ ਨਾ ਮੋੜੇ ਅੰਗ । “

“ ਉਤ ਚਮਕ”ਰ ਸਿੰਘ ਥੇ ਜੋਈ, ਜੀਉਣ ਸਿੰਘ ਮਜ਼੍ਹਬੀਲੇ ਤੋਈ । “

ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜਿੰਨਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਰਹਿ ਕੇ ਕੁੱਲ 14 ਜੰਗਾਂ ਲੜੀਆਂ ਸਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਅਤੇ ਰਣਨੀਤੀ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ 22 ਦਸੰਬਰ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਆਪਣਾ ਕਲਗੀ ਤੇ ਪੇਸ਼ਾਕਾ ਸ”ੰਘ ਕੇ ਅਤੇ ਗੜ੍ਹੀ ਛੱਡ ਕੇ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ । ਬਾਬਾ ਜੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਦੋਵੇਂ ਬੰਦੂਕਾਂ ਨਾਗਨੀ ਤੇ ਬਾਗਨੀ ਚਲਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਨਗਾਰਾ ਵੀ ਵਜਾਉਂਦੇ ਰਹੇ, ਤੀਰ ਵੀ ਛੱਡਦੇ ਰਹੇ ਕਿ ਦੁਸ਼ਮਨ ਨੂੰ ਭੁਲੇਖਾ ਰਹੇ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਗੜ੍ਹੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਹਨ । ਅੰਤ 23 ਦਸੰਬਰ ਸਵੇਰੇ ਗੋਲੀ ਸਿੱਕਾ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੇ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਉਹ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨਾਲ ਜੂਝਦੇ ਹੋਏ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਇਸ ਸਕੰਪਲ ਕਿ “ ਸਵਾ ਲਾਖ ਸੇ ਏਕ ਲੜਾਉ “ ਉੱਤੇ ਫੁੱਲ ਚੜਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ ਸਨ । ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਦੁਸ਼ਮਨ ਫ”ਜਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੀਸ ਇਸ ਭੁਲੇਖੇ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਪਹਿਚਾਣ ਹੋਣ ਤੇ ਅਸਲ ਤੱਥ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਭਾਈ ਸੁੱਖਾ ਸਿੰਘ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਇੰਜ ਲਿਖਦੇ ਹਨ :

“ ਸੀਸ ਨਿਹਾਰ ਬੰਗੋਸਰ ਕੇ , ਇਮ ਬੋਲਤ ਹੈ ਸਭ ਹੀ ਨਰ ਨਾਰੀ ਏਕ ਕਹੈ ਕਰੁਨਾ ਨਿਧਕ”ੰ , ਇਕ ਭਾਖਤ ਹੈ ਇਹ ਖੇਲ ਅਪਾਰੀ, ਕੰਕਣ ਕਵੀ ਵੀ ਇਸ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਇੰਝ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ : ਵਜੀਦਾ ਅਤਿ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਯੋ ਲੀਉ ਮਾਰ ਗੋਬਿੰਦ । ਦਿੱਲੀ ਧਾਇਉ ਸੀਸ ਲੈ ਖੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਨਾਹਿੰਦ ।”

ਸੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਗਹੁ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਤੇ ਇਹ ਸੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਸਮੁੱਚੀ ਸਿੱਖ ਕ”ਮ ਲਈ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਜਾਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਅੱਜ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਦਿਹਾੜੇ ਵਧੇਰੇ ਕਰ ਰੰਘਰੇਟਾ ਸਮਾਜ ਹੀ ਮਨਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਹੀ ਸਿੱਖ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਮਨਾਏ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ । ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਵਾਰਸ ਰੰਘਰੇਟਾ ਕ”ਮ ਨਾਲ ਬਹੁ ਗਿਣਤੀ ਸਿੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਈ ਗੁਰੂਦੁਆਰਿਆਂ, ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਕਬਰ ਸਥਾਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘਟੀਆਂ ਕਿਸਮ ਦਾ ਜਾਤੀ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਪ੍ਰਤੀ ਅਕ੍ਰਿਤਘਣ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ । ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰੰਘਰੇਟਾ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ ਮੇਕੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਬੇਸ਼ੱਕ ਵੱਖ ਵੱਖ ਥਾਂਵਾਂ ਤੋਂ ਕੱਢੇ ਜਾਣ ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਹ ਸਾਰੇ 4 ਸਤੰਬਰ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਥੇ ਸਵੇਰੇ 5 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਇੱਕਠ ਵਾਲਾ ਸਮਾਗਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਰੰਘਰੇਟਾ ਕ”ਮ/ਐਸ.ਸੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਇੱਕਠ ਅਤੇ ਏਕੇ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰ ਪਵੇਗਾ । ਇਵੇਂ ਹੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਗਰੀਬ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਉੱਚ ਵਿੱਦਿਆ ਲਈ ਅਤੇ ਅਤਿ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬੇਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਦਦ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਚੰਗੀ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਾਤ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨ ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ ਜੰਗਾਂ ਯੁੱਧਾਂ ਤੇ ਤਲਵਾਰ ਦਾ ਜਮਾਨਾ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਕਲਮ, ਕਿਤਾਬ ਅਤੇ ਉੱਚ ਵਿੱਦਿਆ/ਗਿਆਨ ਦਾ ਜਮਾਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਲਮ ਤੇ ਉੱਚ ਵਿੱਦਿਆ ਹੀ ਅੱਜ ਸਾਡਾ ਰਬਿਆਰ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਵ ਸਾਡੇ ਮਜ਼੍ਹਬੀ ਸਿੱਖ ਸਮਾਜ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ । ਅੱਜ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਦੋਂ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਦੀ ਸਖਤ ਦਹਿਸ਼ਤ ਤੋਂ ਬਾਕੀ ਸਿੱਖ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਡਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਨਾਜ਼ੁਕ ਹਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਭਾਈ ਜੈਤਾ ਜੀ ਵੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਸੀਸ ਨਾ ਚੁੱਕ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਅੱਜ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਕੀ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਦਾ ਸਖਤ ਫੁਰਮਾਨ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਸੀਸ ਰੁਲਦਾ ਰਹੇ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਹੋਵੇ ਜੋ ਜੈਤਾ ਜੀ ਸਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕੇ ਸਨ । ਅੱਜ ਇਹ ਵੀ ਸੋਚੀਏ ਕਿ ਜਿਸ ਤਿਲਕ ਜੰਜੂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਨੇ ਬਲੀਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜੋ ਇੰਜ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਅੱਜ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦਾ ਕੀ ਹਸ਼ਰ ਹੋਣਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਦਾ ਸਖਤ ਹੁਕਮ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮੰਦਿਰ ਢਾਹ ਦਿਓ, ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਣਾ ਦਿਓ ਜਾਂ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿਓ । ਸੋ ਅੱਜ ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਦਿਹਾੜੇ ਮਨਾਉਣੇ ਤਾਂ ਹੀ ਸਫਲ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਅਸੀਂ ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਗ”ਰਵਮਈ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਦਿਲੋਂ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੋਈਏ । ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਮੰਗ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ 5 ਸਤੰਬਰ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਗਜਟਿਡ ਛੁੱਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜੋ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਮੰਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ

ਕਿਉਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ 5 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ?

5 ਸਤੰਬਰ ਦਾ ਦਿਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਚ ਬੜਾ ਖ਼ਾਸ ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦਿਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡਾਕਟਰ ਸਰਵਪੱਲੀ ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਨ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ਸੀ।ਡਾਕਟਰ ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਨ ਮਸ਼ਹੂਰ ਨੀਤੀਵਾਨ ਤੇ ਫਿਲਾਸਫ਼ਰ ਸਨ।ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਤੀਰੂਤਨੀ ਸ਼ਹਿਰ ਚ 5 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋਇਆ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੈਲੋਰ ਤੇ ਮਦਰਾਸ ਚ ਵਿਦਿਆ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ।ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਫਰਾਬ ਦਿਲ ਤੇ ਦੁਰਅੰਦੇਸ਼ੀ ਸਨ।ਜੋ ਆਪਣੇ ਵਕਤ ਦੀ ਧਾਰਮਕ ਕੱਟੜਤਾ ਤੇ ਕੇਹਾਂ ਦੂਰ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਚ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਪਿਆਰ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਸੀ।ਡਾਕਟਰ ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਨ ਵੱਲੋਂ ਉਪਨਿਸ਼ਦਾਂ ਦਾ ਡੂੰਘਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਫਿਲਾਸਫੀ ਚ ਐਮਏ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਐਥਿਕਸ ਆਫ ਵਿਦਾਂਤ ਤੇ ਥੀਸਸ ਲਿਖਿਆ ।

ਡਾ. ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਣਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅਧਿਆਪਕ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਰੋਸ਼ਨ ਦਿਮਾਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਨਪੜ੍ਹਤਾ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿਸ਼ਾਹੀਣ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਦਿਸ਼ਾਬੱਧ ਬਣਾਉਣਾ ਅਧਿਆਪਕ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਾਰਜ ਹੈ। ਭਟਕਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕਮਾਤਰ ਉਪਾਅ ਗਿਆਨ ਹੈ ।ਜੋ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਡਾ.ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਣਨ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਤੱਤ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਹਾਅ 18 ਵਰ੍ਹਿਆ ਚ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨ ਸਾਥਣ ਦਾ ਨਾ ਸ਼ਿਵਾਕਾਮੂ ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਨ ਸੀ ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੰਜ ਲੜਕੀਆਂ ਤੇ ਇਕ ਲੜਕਾ ਸੀ।

ਸੰਨ 1909 ਚ ਸਰਵਪੱਲੀ ਡਾਕਟਰ ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਨ ਪ੍ਰੈਜੀਜੈਂਸੀ ਕਾਲਜ ਚ ਪਹਿਲਾਂ ਲੈਕਚਰਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਏ ਤੇ ਫੇਰ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਪਿੱਛੋਂ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਬਣ ਗਏ ।ਇਸ ਮਗਰੋਂ 1918 ਤੇ 1921 ਤੱਕ ਮੈਸੂਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਚ ਫਿਲਾਸਫੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਰਹੇ।ਉਸ ਮਗਰੋਂ 1921 ਤੇ 1931 ਤੱਕ ਕਲਕੱਤਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਚ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਰਹਿਣ ਪਿੱਛੋਂ 1931 ਚ ਉਹ ਆਂਧਰਾ ਯੂਨਿਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਬਣ ਗਏ।ਉਸ ਮਗਰੋਂ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ

1937 ਤੇ 1947 ਕਲਕੱਤਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਚ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਲੱਗ ਗਏ।ਸਾਲ 1948 ਚ ਉਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਜੂਕੇਸ਼ਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਣ ਗਏ।ਸੰਨ 1952 ਚ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਆਫ ਯੂਨੈਸਕੋ ਤੇ ਇਲਾਵਾ 1949 ਤੇ 1952 ਤੱਕ ਉਹ ਰੂਸ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜਦੂਤ ਵਜੋਂ ਵੀ ਤੈਨਾਤ ਰਹੇ।ਉਸ ਮਗਰੋਂ 1952 ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਲਾਇਆ ਗਿਆ।1956 ਤੇ 1962 ਤੱਕ ਉਹ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣੇ।ਫੇਰ 1962 ਤੇ 1967 ਤੱਕ ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣੇ।ਜੋ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਮੁਤਾਬਕ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਿੰਦਗੀ ਚ ਪੂਰਾ ਮਾਨ ਸਨਮਾਨ ਮਿਲਿਆ ਤਾ ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਕੋਈ ਦੋ ਰਾਂਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲ 1931 ਚ ਨਾਈਟ ਹੁੱਡ,1963 ਚ ਤਹਿਰਾਨ ਵੱਲੋਂ ਪੀਐੱਚਡੀ ਦੀ ਆਨਰੇਰੀ ਡਿਗਰੀ,ਤਿਰਭਵਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (ਨੇਪਾਲ)ਵੱਲੋਂ ਆਨਰੇਰੀ ਡੀ ਲਿੱਟ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ,1964 ਚ ਮਾਸਕੋ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪੀਐੱਚਡੀ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਅਤੇ 1964 ਚ ਨੈਸ਼ਨਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (ਆਇਰਲੈਂਡ) ਵਲੋਂ ਡਾਕਟਰ ਆਫ ਲਾਅ ਦੀ ਆਨਰੇਰੀ ਡਿਗਰੀ ਪਰਦਾਨ ਕੀਤੀ

ਗਈ ।ਡਾਕਟਰ ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਨ ਨੂੰ ਅੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੇਤਰ ਚ 100 ਦੇ ਕਰੀਬ ਆਨਰੇਰੀ ਡਿਗਰੀਆਂ ਦਿਤੀਆਂ ਮਿਲੀਆਂ ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੇਕਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ।ਹਿੰਦੂ ਸਦਾਚਾਰ ਦੇ ਮਾਇਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਬਾਰੇ ਡਾਕਟਰ ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਨ ਵਲੋਂ ਰਬਿੰਦਰ ਨੱਥ ਟੈਗੋਰ ਉੱਤੇ ਫਿਲਾਸਫੀ ਆਫ ਰਬਿੰਦਰ ਨੱਥ ਟੈਗੋਰ ਵੀ ਲਿਖੀ ਗਈ।ਜਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਣ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੂਰੋਪ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਮਾਨਤਾ ਵਧਣ ਲੱਗੀ।ਦੋ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਮਗਰੋਂ ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਨ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਹੋਰ ਕਿਤਾਬ ਰੇਨ ਆਫ ਰਿਲੀਜਨ ਇਨ ਕੰਟੈਂਪਰੇਰੀ ਫਿਲਾਸਫੀ ਛਾਪੀ ਗਈ।ਜਿਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਫਿਲਾਸਫੀ ਦਾ ਨਿਰਮਾਤਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ।1926-

27 ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੰਡੀਅਨ ਫਿਲਾਸਫੀ ਦੇ ਜਿਲਦਾਂ ਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀ।ਜੋ ਉਨ੍ਹਾ ਦੀ ਸਭ ਤੋ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਤੇ ਮਹੱਤਵ ਪੂਰਨ ਦੇਣ ਹੈ।ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕੇ ਭਾਰਤੀ ਫਲਸਫੇ ਤੇ ਇਸ ਤੇ ਵਧੀਆ ਕਿਤਾਬ ਸ਼ਾਇਦ ਨਾ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੋਵੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ।ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚ 1962 ਚ ਦੀ ਹਿੰਦੂ ਵਿਊ ਆਫ ਲਾਇਫ ,1928 ਚ ‘ਦੀ ਰਿਲੀਜਨ ਵੀ ਨੀਡ’,1929 ਚ ਫਿਊਚਰ ਆਫ ਸਿਵਲਾਈਜੇਸ਼ਨ ,1933 ਚ ਈਸਟ ਐਂਡ ਵੈਸਟ ਇਨ ਰਿਲੀਜਨ ,1936 ਚ ਫ੍ਰੀਡਮ ਐਂਡ ਕਲਚਰ ਤੇ ,ਦੀ ਹਾਰਟ ਆਫ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ,1937 ਚ ਮਾਈ ਸਰਚ ਫਾਰ ਟਰੁੱਥ ,1938 ਚ ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ,1939 ਚ ਈਸਟਰਨ ਰਿਲੀਜਨ ਐਂਡ ਵੈਸਟਰਨ ਥਾਟ,1944 ਚ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਪੈਲੇਟਿਕਸ ਐਂਡ ਵਾਰ,1947 ਚ ਦੀ ਰਿਲੀਜਨ ਐਂਡ ਸੁਸਾਇਟੀ ,1948 ਚ ਭਗਵਦ ਗੀਤਾ ,1949 ਚ ਦੀ ਗ੍ਰੇਟ ਇੰਡੀਅਨ,1952 ਚ ਦੀ ਰਿਲੀਜਨ ਆਫ ਸਪਿਰਟ ਐਂਡ ਦੀ ਵਰਲਡਜ਼ ਨੀਡ ਸਵੈ ਬੀਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਈਆਂ।

1926-29 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੰਡਨ ਤੇ ਮਾਨਚੈਸਟਰ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਚ ਲੈਕਚਰ ਦਿੱਤੇ।ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਹ ਇੰਨੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਤੇ ਸੱਦੇ ਆਉਣ ਲੱਗ ਪਏ ਸਨ।ਸਾਲ 1962 ਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣਨ ਪਿੱਛੋਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ ਆਉਂਦੇ ਰਹੇ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤੀ ਫਿਲਾਸਫੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਭਾਵ ਦਿੱਤੇ।1952 ਚ ਉਹ ਸਟਾਲਿਨ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਗਏ।ਉਹ ਪਹਿਲੇ ਸਫ਼ੀਰ ਸਨ।ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਟਾਲਿਨ ਵਲੋਂ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।ਉਹ ਕੇਵਲ ਇਕ ਫਿਲਾਸਫ਼ਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ,ਸਗੋਂ ਇਕ ਕੋਮਲਚਿਤ ਇਨਸਾਨ ਵੀ ਸਨ।ਜੋ ਸ਼ਾਂਤ ਰਹਿ ਕੇ ਹਰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ

ਸਨ।ਡਾਕਟਰ ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਨ ਦੇ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਤੇ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਨਾਲ ਬੜੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਅਤੇ ਸੁਖਾਵੇਂ ਤਾਲੁਆਕਾਤ ਸਨ।1967 ਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਣ ਪਿੱਛੋਂ ਉਹਨਾਂ ਆਪਣੇ ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਤੇ ਰਹਿ ਕੇ ਹੀ ਜਿਆਦਾ ਵਕਤ ਗੁਜ਼ਾਰਿਆ।ਇੱਥੇ ਹੀ ਕੁਝ ਵਕਤ ਬਿਮਾਰ ਰਹਿਣ ਪਿੱਛੋਂ ਓਨ੍ਹਾ ਦਾ 17 ਅਪ੍ਰੈਲ 1975 ਨੂੰ 86 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਚ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ।

ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ 1962 ‘ਚ ਜਦੋਂ ਡਾਕਟਰ ਸਰਵਪੱਲੀ ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣੇ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੇ ਦੇਸਤਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ।ਪਰ ਡਾ.ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਨ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਿਉਂ ਨਾ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰੀਏ। ਜੋ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਪਨ ਕਿੱਤੇ ਲਈ ਪਿਆਰ ਦਾ ਸਬੂਤ ਬਣੇ। ਬੱਸ ਇਸ ਤਰਾਂ ਸਾਲ 1967 ਤੋਂ 5 ਸਤੰਬਰ ਦਾ ਦਿਨ ਜੋ ਡਾ. ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਨ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਸੀ,ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੇ ਰੂਪ ‘ਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ ਹੈ।ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਵਰ੍ਹੇ ਇਸ ਦਿਨ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਚ ਨਵੇਕਲੀਆਂ ਪੈੜਾਂ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਿਕਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ ਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਸਮਾਗਮ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਕੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਮੁਲਕ ‘ਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਟੀਚੇ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਸਿੱਖਿਆ ਦਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਦਿਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ ਅਧਿਆਪਕ ਉੱਤੇ ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਲਈ ਰਲ ਕਿ ਹੰਡਲਾ ਮਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਕ ਨਰੋਏ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਮਾਜ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।ਇਸ ਤਰਾਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਅਸੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡਾਕਟਰ ਸਰਵਪੱਲੀ ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਨ ਵੱਲੋਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ ਸੰਜੋਏ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਹਕੀਕਤ ਚ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਲੈਕਚਰਾਰ ਅਜੀਤ ਖੰਨਾ
(ਐੱਮ ਏ,ਐੱਮ ਫਿਲ,ਐੱਮ ਜੇ ਐੱਮ ਸੀ, ਬੀ ਐਡ)
ਮੋਬਾਇਲ :76967-54669

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਬੇਲਾ ਤਾਜੇਵਾਲ, ਤਾਜੇਵਾਲ-ਮੰਡਾਲਾ ਅਤੇ ਪੈਂਗੜਪੁਰ ਬੰਨ੍ਹ ਦਾ ਲਿਆ ਜਾਇਜ਼ਾ

ਕਿਹਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ‘ਚ ਬੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕੰਟਰੋਲ ਹੇਠ

ਬਲਾਚੌਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅੰਕੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅੱਜ ਬੇਲਾ ਤਾਜੇਵਾਲ, ਪੈਂਗੜਪੁਰ ਅਤੇ ਤਾਜੇਵਾਲ-ਮੰਡਾਲਾ ਵਿਖੇ ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਦੇ ਬੰਨ੍ਹ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਬੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਫਿਲਹਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਠੀਕ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਫ਼ਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਬਚਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਬ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਪਿੰਡ ਪਰਾਗਪੁਰ ਦੇ ਮੋਹਤਬਰਾਂ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਦੇ ਬਾਹਰਵਾਰ ਪੈਂਦੇ ਬੰਨ੍ਹ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਪੰਚਾਇਤ ਤੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੇਲਾ ਤਾਜੇਵਾਲ ਵਿਖੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ

ਹੌਸਲਾਅਫਜਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਹੂਲਤ ਅਤੇ ਸਾਜੇ-ਸਮਾਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜਾਨ-ਮਾਲ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਵੀ ਪਿੰਡ ਪਰਾਗਪੁਰ ਅਤੇ ਬੇਲਾ ਤਾਜੇਵਾਲ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਲਦ ਹੀ ਬੇਲਾ ਤਾਜੇਵਾਲ ਵਿਖੇ ਬੰਨ੍ਹ ਦੀ ਮਜਬੂਤੀ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਂਦੀ

ਜਾਵੇਗੀ। ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ. ਕ੍ਰਿਤਿਕਾ ਗੋਇਲ ਸਮੇਤ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅੰਕੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਟੀਮਾਂ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਬੰਨ੍ਹ ਦੀ ਮਜਬੂਤੀ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਜੁਟੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਪੈਂਗੜਪੁਰ ਵਿਖੇ ਬੰਨ੍ਹ ਨੂੰ ਮਜਬੂਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਕੰਮ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ

ਕਿ ਭਾਖੜਾ ਡੈਮ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਛੱਡੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਚੱਲ ਰਹੇ 70 ਹਜ਼ਾਰ ਕਿਊਮਿਕ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੱਧਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਫਿਲਹਾਲ ਬੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਪੂਰੀ ਠੀਕ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਪਿੰਡ ਦੇਭਾਲੀ ਵਾਸੀ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦਾ ਹਾਲ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜੋ ਬੀਤੇ ਦੇਰ ਸ਼ਾਮ ਬੰਨ੍ਹ ਦੀ ਮਜਬੂਤੀ ਦੇ ਕੰਮ ਦੌਰਾਨ ਜਖਮੀ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਇਸ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸਾਥ ਕਾਬਿਲੇ ਤਾਰੀਫ਼ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਯੋਜਨਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜਲਾਲਪੁਰ, ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਵਨੀਤ ਕੌਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਬਲਾਚੌਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਆਏ ਹੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸ਼੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਮਾਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੰਗ ਨੇ ਅੱਜ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਲਈ 60 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਪੈਕੇਜ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਾਰੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅੰਕੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਐਸ.ਡੀ. ਐਮ. ਕ੍ਰਿਤਿਕਾ ਗੋਇਲ ਅਤੇ

ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਇਲਾਕਾ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਸਮੇਤ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਬੰਨ੍ਹ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕੰਮ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਂਦਿਆਂ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਮਾਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੰਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਹਮਦਰਦੀ ਜਾਹਿਰ ਕਰਦਿਆਂ ਤੁਰੰਤ ਰਾਹਤ ਪੈਕਜ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ

ਤੋਂ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਆਵਜੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਮਾਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੰਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਦੇ ਸਾਲ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਮ.ਪੀ. ਲੈਂਡ ਫੰਡ ਦਾ ਇਸ ਸਾਲ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਵਲੋਂ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਅਤੇ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਖਰਚੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਬੰਨ੍ਹ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅੰਕੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਮਾਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੰਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਬੰਨ੍ਹ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਤ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਵੀ 4-5 ਥਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਬੰਨ੍ਹ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਜਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਹਾਲਾਤ ਆਮ ਵਾਂਗ ਹੋਣ ‘ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰਕੇ ਬੰਨ੍ਹ ਦੀ ਪੱਕੀ ਮਜਬੂਤੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਐਵੇਂ ਤਾਂ ਨੀ ਸਿਰਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਤਾਜ ਸਜ਼ਦੇ, ਮਿਹਨਤਾਂ ਹੀ, ਜਿੰਦਗੀ ਚ ਰੰਗ ਲਾਉਂਦੀਆਂ।
ਸੁੱਤਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਤੇ ਨੀ ਤਾਜ ਸਜ਼ਦੇ, ਮਿਹਨਤਾਂ ਹੀ, ਜਿੰਦਗੀ ਚ ਰੰਗ ਲਾਉਂਦੀਆਂ।
ਜਿਹਨਾਂ ਦਿਆਂ ਸਿਰਾਂ ਤੇ ਜਨੂੰਨ ਬੋਲਦਾ, ਰਾਤਾਂ ਨੂੰ ਨਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨੀਦਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ।

Burroughs’ Teachers Day Gift To World

ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਾਧੂ ਸੰਪਰਦਾਇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਹਰ ਸੰਭਵ ਮਦਦ ਕਰੇਗੀ : ਸੰਤ ਨਿਰਮਲ ਦਾਸ ਬਾਬੇਜੌੜੇ

“Equality and justice”
Patiala 04 September
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

Three cheers indeed for the US Federal District Court Boston Judge Allison Burroughs for her wonderful Teachers Day Gift to the entire world when she ordered reversing of the Donald Trump administration’s decision of imposing cuts on Harvard University’s research funding grants worth more than \$ 2.6 billion.The judgment implies a significant victory as well for the Ivy League School in its battle with the White House.

This cheerful breaking news did spring up as a silver lining in the dark clouds of utmost pell mell, confusion, uncertainty,panic, hunger,upheaval,tariff war, death and destruction looming large over the

globe.The decision can be deemed a glowing tribute too to Dr.Sarvepalli Radhakrishnan- a world renowned philosopher and statesman who influenced the western world deeply by dint of his intellect and erudition visiting Harvard University, University of Pennsylvania and Oxford University delivering guest lectures on comparative study of religion and philosophy whose birthday on September,5 every year is celebrated as The Teachers Day as a mark of respect to him in India.

It is worth recalling here that raising a smoke screen of anti-semitism, the Harvard University’s grants were frozen by the Trump administration in May this year.The Judge Burroughs ruled the cuts amounted

to illegal retaliation for Harvard’s rejection of the Donald Trump administration’s demands for changes to Harvard’s governance and policies saying the University’s federally backed research had little connection to discrimination to Jews.

The ruling by this fair sex jurist infact is landmark,exemplary and eye-opening a judgment for the free,fair and natural justice for the entire cosmos.

In this context,I had penned down an article”Why To Freeze Ideas, Intellect And Invention” which was published in a web portal The Global Talk in its May 18,2025 edition.In this discourse,I did foresee Trump’s act in advance and in the perspective in this fashion,”Sans an iota of doubt,this thought

of winning laurels and supremacy may boomerang and recoil on Trump because it will in reality be Herculean a task to contest the intelligentsia in the long run citing a celebrated English poet Alexander Pope too in this respect: Fools rush in where angels fear to tread.” I had objectively questioned then what is the fun of suffocating free,natural and consistent flow of ideas terming the act as quite whimsical,imprudent and uncalled for?

Prof PK Sharma

Freelance Journalist

Associate Professor of English(Retired),

Pom Anm Nest , B A R- NALA(Punjab)

e-mail: profpksharma3040@gmail.com

Mobile : 94170-02504

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 04 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ 4 ਸਤੰਬਰ (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ) ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਾਧੂ ਸੰਪਰਦਾਇ ਸੁਸਾਇਟੀ (ਰਜਿ.) ਪੰਜਾਬ ਵਲੋਂ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਅਤੇ ਹੜ੍ਹ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੀ ਤਬਾਹੀ ਤੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਲੋਂ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਹਰ ਸੰਭਵ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਹਨਾਂ ਸਮੂਹ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤ ਨਾਲ ਮਿਲਜੁਲ

ਕੇ ਆਪਸੀ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਾ ਬਣਾ ਕੇ ਨਜਿੱਠਣ ਅਤੇ ਇਸ ਕਰੋਪੀ ਤੋਂ ਜਲਦ ਛੁਟਕਾਰੇ ਲਈ ਮਾਲਕ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਰਦਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਦਾਸ ਬੋਹਣ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਸੰਤ ਨਿਰਮਲ ਦਾਸ ਬਾਬੇਜੌੜੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਾਧੂ

ਲਾਲ ਚੱਕਹਕੀਮ ਸਹਾਇਕ ਕੈਸ਼ੀਅਰ, ਸੰਤ ਰਮੇਸ਼ ਦਾਸ ਕੱਲਰਾਂ ਸ਼ੇਰਪੁਰ, ਸੰਤ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਸਰਬੱਤ ਭਲਾ ਆਸ਼ਰਮ ਨੰਦਾਚੌਰ, ਬਾਬਾ ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਤੱਗੜ ਵਡਾਲਾ, ਸੰਤ ਮਨਜੀਤ ਦਾਸ ਵਿਛੋਹੀ,ਸੰਤ ਕੁਲਦੀਪ ਦਾਸ ਬਸੀ ਮਰੂਫ, ਭੈਣ ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ ਬਿਲਡਿੰਗ ਇੰਚਾਰਜ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ “ਨਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਭਾਰਤ”ਆਦਿ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੇ ਇਸ ਆਫ਼ਤ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ।

ਵਾਟਰ ਸਪਲਾਈ ਮਹਿਕਮੇ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ

ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਕਾਨ ਡਿੱਗਣ ਦੀ ਕਗਾਰ ਤੇ

“Equality and justice”
Patiala 04 September
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਲੌਂਗੋਵਾਲ,4 ਸਤੰਬਰ (ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ)- ਕਸਬੇ ਦੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਿਹਨਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਚੰਦਰ ਰੇਖਾ ਪਤਨੀ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਸਾਰੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਮਕਾਨ ਵਾਟਰ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਲੀਕੇਜ਼ ਨਾਲ ਡਿੱਗਣ ਦੀ ਕਗਾਰ ਤੇ ਹੈ । ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਨ ਚੰਦਰ ਰੇਖਾ ਪਤਨੀ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਾਸੀ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ

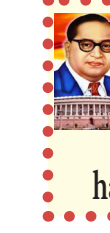

ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ 20 ਸਾਲ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਮਕਾਨ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ਹਾਂ ਫਿਰ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ 10 ਤੋਂ 15 ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਉਸ ਵਿੱਚ ਵਾਟਰ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਦੇ ਲੀਕੇਜ਼ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਮਕਾਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਤਰੇੜਾਂ

ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਦੇ ਕੇ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਆਪ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਸਿਸਨਪਾਲ ਗਰਗ, ਬਲਵੀਰ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਲੌਂਗੋਵਾਲ, ਜੁਝਾਰ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਸੂਬਾ ਆਗੂ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੰਜਾਬ,ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿੱਕੀ, ਸੰਚਾਲਕ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਟਰੱਸਟ, ਸੀਨੀਅਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਿੰਗਲਾ,ਪਾਲਾ ਮੱਲ ,ਜੋਜੀ,ਨਿਰਮਲ ਕੁਮਾਰ,ਨਰਿੰਦਰ ਨਿੰਦੀ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ।

ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗਲੋਟੀ ਵਾਲਮੀਕਿ,ਮਜ਼੍ਹਬੀ ਸਿੱਖ

ਮਹਾਂਸਭਾ ਦੇ ਉਪ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਣੇ

“Equality and justice”
Patiala 04 September
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਜ਼ੀਰਾ 2 ਸਤੰਬਰ (ਅੰਗਰੇਜ਼ ਬਰਾੜ) - ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਵਾਲਮੀਕੀ ਮਜ਼੍ਹਬੀ ਸਿੱਖ ਮਹਾਂਸਭਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੱਖੂ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਇੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਲੀਗਲ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕੀ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀ ਵਾਲਮੀਕੀ ਮਜ਼ਬੀ ਸਿੱਖ ਮਹਾਂਸਭਾ ਦੀ ਹੰਗਾਮੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੱਬੇ ਕੁਚਲੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵਾਲਮੀਕੀ ਮਜ਼੍ਹਬੀ ਸਿੱਖ ਮਹਾਂਸਭਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ

ਕਰਨ ਨਵੇਂ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੀ ਲੜੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਚਲਦਿਆਂ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗਲੋਟੀ ਤੇ ਰਾਜੂ ਸਰੋਤਾ ਮੋਗਾ ਨੂੰ ਉਪ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵਾਲਮੀਕੀ ਮਜ਼ਬੀ ਸਿੱਖ ਮਹਾਂਸਭਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ! ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੁਸਾਂਝ ਅਤੇ ਪਰਮਪਾਲ ਸਿੰਘ ਰੂਥੀ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ! ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਫੌਜੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ! ਇਸ ਸਮੇਂ

ਦੁਣੇ ਗਏ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦੱਬੇ ਕੁਚਲੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਡਟਵੀਂ ਹਮਾਇਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਤੇ ਮਹਾਂਸਭਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਿੰਡ ਪਿੰਡ ਜਾ ਕੇ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਕੰਮ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ! ਇਸ ਮੌਕੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੱਖੂ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਇੰਦਰਪਾਲ

ਸਿੰਘ, ਉਪ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗਲੋਟੀ, ਹਰਬੰਸ ਸਾਗਰ ਅੰਬੇਦਕਰ ਮਿਸ਼ਨ, ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਫੌਜੀ, ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕੁਕੂ, ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਫੌਜੀ, ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ, ਅਵਤਾਰ ਭਾਣਜਾ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੁੱਧੂ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ, ਸੁਖਚੈਨ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ, ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਅਮਨ ਨੰਬਰਦਾਰ ਕਾਦਰ ਵਾਲਾ, ਰਾਜਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਸੇਵਕ ਰਜੀਵਾਲ, ਵੀਰ ਦਵਿੰਦਰ ਲੰਡੇਕੇ, ਕੇਵਲ ਨਿਹਾਲਗੜ੍ਹ, ਵੀਰ ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਲੰਡੇ ਕੇ, ਰਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮਹਾਂਸਭਾ ਦੇ ਵਰਕਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸਿੱਖ-ਮੁਸਲਿਮ ਏਕਤਾ ਦੀ ਮਿਸਾਲ: ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ

ਸਾਂਝੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋਕੇ ਰਾਹਤ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਜੁਟੇ

“Equality and justice”
Patiala 04 September
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

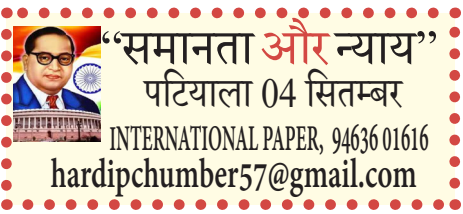
ਸੰਗਰੂਰ, 4 ਸਤੰਬਰ (ਜਗਸੀਰ ਲੌਂਗੋਵਾਲ)- ਕਲਗੀਧਰ ਟਰੱਸਟ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਬੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵੱਲੋਂ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਨੂੰ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਅਕਾਲ ਸੇਵਾ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦਾ 26 ਅਗਸਤ ਤੋਂ ਉੱਦਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਲਗੀਧਰ ਟਰੱਸਟ ਬੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਉੱਪ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਪੈਦੇ ਪਿੰਡ ਜੱਗੂ ਚੱਕ ਟਾਂਡਾ ਅਤੇ ਟਾਂਡਾ ਬਸਤੀ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬੜ੍ਹਾ ਭਿਆਨਕ ਰੂਪ ਧਾਰ ਗਈ

ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਉੱਤਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਵਸੇਵੇ ਲਈ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਸੇ ਤਹਿਤ ਕਲਗੀਧਰ ਟਰੱਸਟ ਬੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਜਗਤਜੀਤ ਇੰਡਸਟਰੀ ਚੀਮਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖ-ਮੁਸਲਿਮ ਸਾਂਝ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਇਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਨ ਕਿੱਟਾਂ, ਗੱਦੇ,ਕੰਬਲ, ਬੈਡ ਸ਼ੀਟ, ਚੱਪਲਾਂ, ਸਿਨੇਟਰੀ ਪੈਡ, ਦਵਾਈਆਂ, ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਜ਼ਰੂਰਤ ਦਾ ਸਮਾਨ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ। ਇਥੇ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕਲਗੀਧਰ ਟਰੱਸਟ ਬੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਰਾਹਤ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ “ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤ ਰਾਹਤ ਕੈਂਪ” ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਅਤੇ ਪਠਾਨਕੋਟ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਲਈ ਅਕਾਲ ਅਕੈਡਮੀ ਤਿੱਬੜ, ਦੀਨਾਨਗਰ, ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਅਤੇ ਸੁਜਾਨਪੁਰ ਵਿਖੇ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲੇ ਲਈ ਅਕਾਲ ਅਕੈਡਮੀ ਵਢੇਆ ਅਤੇ ਅਕਾਲ

ਅਕੈਡਮੀ ਦਦੇਹਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਅਤੇ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲ ਅਕੈਡਮੀ ਥੇਹ ਕਲੰਦਰ ਵਿਖੇ ਕੈਂਪ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਥੋਂ ਨੇੜੇ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਵਾਭਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਢਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸ਼ਤੀ ਰਾਹੀਂ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਤਕਰੀਬਨ 137 ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 5500 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੈਸਕਿਊ ਕਰਕੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਥੇ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਕੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਦੀ ਅਕਾਲ ਸੇਵਾ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਨਿਧੜਕ ਹੋ ਕੇ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਤਤਪਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

हमारी आजादी की लड़ाई बाकी है- बाबा साहब

बाबा साहेब
कहते हैं

1935 के अधिनियमन लागू होने के बाद, भारतीय राष्ट्रीय कांग्रेस पार्टी ने 1937 में भारत के आधे राज्यों में सरकारें बनाईं और चतरवर्न के हिंदू लोगों ने 7 राज्यों के ब्राह्मण मुख्यमंत्री बनाए और मंत्री, विधायक और सांसद आदि भी बने। अब शासन, प्रशासन भारत चतरवर्न के लोगों के हाथों में था, फिर भी ये लोग खुद को अंग्रेजों का गुलाम मानते थे। 1947 में सत्ता परिवर्तन के बाद, अनुसूचित वर्ग के लोगों को लगभग वैसे ही समान अधिकार मिले जैसे कि ब्रिटिश शासन के दौरान चतरवर्न के हिंदुओं को थे। वर्तमान में अनुसूचित जाति के लोग मुख्यमंत्री, मंत्री, विधायक, सांसद बनते हैं, लेकिन वे अनुसूचित वर्ग के समाज के लोगों के समानता के अधिकारों को सुनिश्चित करवाने के लिए कुछ नहीं कर पा रहे।

मजदूरों की कोई जाति नहीं होती कहने वाले स्पृश्य नेता इसका जवाब दें*

डाक्टर अम्बेडकर की अध्यक्षता में पर्वती, पुणे के सत्याग्रह आंदोलन के समर्थन में बुधवार, दिनांक 16

अक्तूबर, 1929 को शाम 6.30 बजे परेल मुंबई में बहिष्कृत वर्ग की एक बड़ी सार्वजनिक सभा आयोजित की गई थी। पूरा सभागार लोगों से खचाखच भरा हुआ था। मंच पर श्री. भुस्कुटे, देवराव नाईक, ठाकरे, प्रधान, खांडके, कवली, कट्रेकर, आचार्य डाक्टर सुरतकर आदि स्पृश्य लोग और साथ ही श्री. शिवतरकर, माली, आडेरकर, आदि अस्पृश्य मंडली भी दिखाई दे रही थी। श्री शिवतरकर ने डाक्टर अम्बेडकर के अध्यक्ष स्थान स्वीकारने का प्रस्ताव रखा और श्री. खांडके ने उसका समर्थन किया। उसके बाद तालियों की गड़गड़ाहट के बीच डाक्टर अम्बेडकर ने अध्यक्ष स्थान ग्रहण किया।

“अपने भाषण की शुरुआत में डाक्टर अम्बेडकर जी ने पुणे के सत्याग्रह का इतिहास संक्षेप में बताया। उन्होंने कहा कि, पुणे में बहिष्कृतों द्वारा किए जा रहे सत्याग्रह की सभी बहिष्कृतों द्वारा जहां तक संभव हो सके मदद करना सबका पवित्र कर्तव्य है। उन्होंने जब लोगों से पूछा कि जरूरत पड़ने पर क्या आप पुणे जाने के लिए तैयार हैं? तो चारों तरफ से हां की ध्वनि गुंज उठी।

स्पृश्य लोगों के बर्ताव के प्रति और और बहिष्कृतों के बारे में उनके नजरिए के प्रति निषेध व्यक्त कर उन्होंने कहा कि और कुछ दिन रुके रहो और समाज के मत परिवर्तन की राह देखें, कहने वालों का मन कितना नीच होता है। कांग्रेस ने भी जब अंग्रेजों को चेतावनी दी है कि 31 दिसंबर से पहले अगर ‘डोमिनियन स्टेट्स’ नहीं दिया गया तो अंग्रेज सत्ता से संबंध विच्छेद किए जाएंगे, तो ऐसे में बहिष्कृत वर्ग को भुलावे में रखने की कोशिश करने के क्या मायने हैं? इससे तो हजारों सालों के इंतजार के बाद भी कुछ न देने वाले स्पृश्यों के मन की नीचता ही उजागर होती है। रुकने के लिए कहना उनका लुका - छुप्पी का खेल है, उनके नीच मन पर चढ़ा अच्छाई का झूठा मुलम्मा है। लेकिन ऐसी झूठी बातों में फंसने के लिए अस्पृश्य वर्ग अब उतना नादान नहीं रहा है। वह अब जाग गया है। उसका स्वाभिमान अब जागृत हो चुका है। पुणे का सत्याग्रह इसी का एक प्रत्यक्ष रूप है। जल्द ही मुंबई में मंदिर प्रवेश के सत्याग्रह की मुहिम शुरू की जा रही है और उसे सफल बनाने के लिए मुंबई के बहिष्कृतों को भी कमर कस कर उनके साथ खड़े हो जाना चाहिए।”

भाषण के बाद उन्होंने श्री. वनमाली से विनती की कि वे आगे दिया जा रहा प्रस्ताव सभा के सामने रखें-

“समाज समता संघ और भारतीय बहिष्कृत समाज सेवा संघ के संयुक्त तत्वावधान में आयोजित की गई इस सार्वजनिक सभा, पुणे के बहिष्कृत हिंदुओं द्वारा अपने न्यायपूर्ण और मानवीय हकों के लिए छोड़े सत्याग्रह आंदोलन को अपना पूर्ण समर्थन देती है। जिन स्पृश्य लोगों ने इस आंदोलन को अपना समर्थन दिया है, उन्हें हम हृदय से धन्यवाद अर्पित करते हैं और अपने निश्चय से बिना डगमगाए अपनी सत्याग्रह की लड़ाई जारी रखने की बहिष्कृत वर्ग से अनुरोध करते हैं।”

सभा के सामने इस प्रस्ताव को रखते हुए श्री वनमाली ने बहिष्कृतों के मंदिर में प्रवेश के हक का समर्थन किया और इस बात के प्रति आश्चर्य प्रगट किया कि क्यों स्पृश्य लोग इसका विरोध कर रहे हैं।

श्री. वडवलकर ने प्रस्ताव के समर्थन में भाषण दिया। उसके बाद श्री. के. सी. ठाकरे ने प्रस्ताव रखा। इस प्रस्ताव के अनुसार शांतिपूर्ण ढंग से आंदोलन करने वाले अस्पृश्यों पर हमला करने वाले स्पृश्य लोगों के प्रति धिक्कार प्रकट किया गया।

श्री. द. वि. प्रधान ने अपने भाषण में ठाकरे जी के इस प्रस्ताव का समर्थन किया।

श्री खटावकर और आचार्य के भाषणों के बाद प्रस्ताव सर्वसम्मति से पारित हुए। तीसरे प्रस्ताव के अनुसार अस्पृश्य लोगों पर हो रहा हमला खुली आंखों से देख रहे कलकटर ने तुरंत कोई कार्रवाई नहीं की इस बारे में खेद प्रगट किया गया। इस सभा में श्री देवराव नाईक, भुस्कुटे आदि के भी भाषण हुए। जुल्मी सत्ता के खिलाफ जिन पर जुल्म होते हैं, उन्हें सत्याग्रह करने का अधिकार होता ही है। इसीलिए उस अधिकार का प्रयोग करने की सलाह डाक्टर अम्बेडकर ने बहिष्कृतों को दिया। लेकिन यहां मिल मजदूर युनियन का मालिकों के खिलाफ जो आंदोलन छिड़ा हुआ था, उसका डाक्टर अम्बेडकर ने क्यों विरोध किया? यह सवाल सभा की शुरुआत में किसी ने पूछा था, तब उसे उन्होंने आश्वासन दिया था कि सभा का कामकाज पूरा होने से पहले उसे इस प्रश्न का उत्तर दिया जाएगा। उसके सवाल का जवाब देते हुए डाक्टर अम्बेडकर ने कहा,

“मिल मजदूर युनियन के आंदोलन का हमने क्यों विरोध किया, यह पूछने वालों को शायद इस बात की खबर नहीं कि पिछली मिलों के बंद के पीछे क्या कारण थे? और उस समय हालात कैसे थे? पहली बात तो यह कि यह सार्वजनिक हड़ताल नहीं थी। मिलों में काम करने वाले मुसलमान मजदूरों में से कोई भी इस हड़ताल में शामिल नहीं था। जिन इलाकों की मिलों में मुसलमान मजदूरों की संख्या अधिक थी, वे मिलें बाकायदा धड़ल्ले से चल रही थीं। इसी प्रकार हड़ताल से एक दिन पहले मिल मदजूर युनियन के अध्यक्ष, सचिव तथा अन्य दो लोग मुझसे मिलने आ पहुंचे। उस समय मेरे साथ वहां श्री देवराव नाईक और श्री. द. वि. प्रधान भी उपस्थित थे। काफी विचार-विमर्श हुआ। मैंने मिल मजदूर संघ के लोगों से कहा कि हड़ताल के लिए योग्य कारणों के अभाव में तथा धन का पुख्ता इंतजाम नहीं होते हुए हड़ताल पुकारना मूर्खता है। मैंने उनसे कहा कि, हड़ताल पुकारने योग्य कारण हों और उससे हम बहिष्कृत वर्ग का कुछ फायदा होने वाला हो, तो मैं बड़ी खुशी से हड़ताल का समर्थन करूंगा और उसमें शामिल भी होऊंगा।

उसके बाद मैंने जब हड़ताल के सभी कारणों के बारे में जांच की तो मुझे यकीन हुआ कि कुछ लोग अपनी दबंगई के बल पर हड़ताल को जारी रखना चाहते हैं। यूनियन द्वारा दिए गए वचनों पर अगर यूनियन को चलाने वाले अमल नहीं करेंगे तो उस यूनियन के शब्दों की उनकी बातों की

क्या कीमत रहेगी, यह सोचने लायक स्थितियां थीं। मुंबई सरकार द्वारा नियुक्त हड़ताल पूछताछ कोर्ट के सामने गवाही देते हुए इसी यूनियन के अधिकारियों ने अपना संगठन बिखर गया है, इसीलिए हड़ताल पुकारने की बात धड़ल्ले से कही है, यह बात सबको ध्यान में रखनी चाहिए।

तीसरी प्रमुख वजह यह है कि अब तक जो-जो भी हड़ताल हुए उनमें बहिष्कृतों को कोई न्याय नहीं मिला है। कपड़ा विभाग में उन पर लगाई गई पाबंदी अब तक कायम है। जहां तक संभव हो कपड़ा विभाग बहिष्कृतों के लिए भी खुल जाए और मुंबई के लोगों को कपड़ों का काम आए, इसके लिए यह विरोध किया गया। क्योंकि यहां के स्पृश्य लोग उन्हें काम सिखाने के लिए तैयार नहीं हैं। इसीलिए वर्हाड से 130 लोगों को लाया गया। लेकिन कपड़ा विभाग के स्पृश्य मजदूरों ने अस्पृश्य मजदूरों के साथ मिल कर काम करने से इनकार करते हुए जगह-जगह हड़ताल की घोषणाएं कीं, जिसकी वजह से लाए गए अस्पृश्य मजदूरों को लौट जाना पड़ा। अस्पृश्यों के साथ जुल्म करना ही मजदूर आंदोलन का न्याय हो तो जो नेता हमेशा यह चिल्लाते फिरते हैं कि मजदूरों की कोई जाति नहीं होती, वे इस बात का जवाब दें।

इसी प्रकार मिल का कोई भी बड़ा पद अस्पृश्य लोगों को नहीं दिया जाता। क्योंकि जाति मानने वाले स्पृश्य मजदूर

एनआईआरएफ 2025 में अखिल भारतीय इंजीनियरिंग रैंकिंग में स्लाइट को 79वां स्थान

लॉगोवाल, 4 सितंबर (जगसीर सिंह)- संत लॉगोवाल इंजीनियरिंग एवं प्रौद्योगिकी संस्थान (स्लाइट) लॉगोवाल ने राष्ट्रीय संस्थागत रैंकिंग फ्रेमवर्क (एनआईआरएफ) 2025 के अंतर्गत शिक्षा मंत्रालय द्वारा सितंबर 2025 में घोषित अखिल भारतीय

इंजीनियरिंग रैंकिंग 2025 में 79वां स्थान प्राप्त किया है। यह उपलब्धि निदेशक स्लाइट प्रो. (डॉ.) मणिकांत पासवान के दूरदर्शी नेतृत्व के कारण प्राप्त हुई है, जिनके निरंतर अथक प्रयासों ने संस्थान को शैक्षणिक उत्कृष्टता, नवाचार और समग्र विकास की ओर अग्रसर किया है। संस्थान की इस उल्लेखनीय उपलब्धि के लिए निदेशक प्रो. (डॉ.)

मणिकांत पासवान और रजिस्ट्रार श्री हरि मोहन अरोड़ा ने पूरे एसएलआईटी बिरादरी, संकाय, गैर-शिक्षण कर्मचारियों और छात्रों को बधाई दी और कहा कि “यह मान्यता हमारे संकाय, गैर-संकाय सदस्यों और छात्रों के सामूहिक समर्पण और कड़ी मेहनत का परिणाम है कि स्लाइट लगातार प्रगति कर रहा है, और यह रैंकिंग संस्थान को गुणवत्तापूर्ण

शिक्षा और राष्ट्र निर्माण का केंद्र बनाने के हमारे दृष्टिकोण का प्रमाण है और निरंतर प्रयासों के साथ, हमारा लक्ष्य आने वाले वर्षों में और भी अधिक उंचाइयों तक पहुंचना है।

श्री विश्वकर्मा चैरिटेबल अस्पताल ट्रस्ट ने बाढ़ पीड़ितों के लिये भेजी दवाएं

फगवाड़ा 4 सितंबर (शिव कौड़ा) शिरोमणि श्री विश्वकर्मा मंदिर फगवाड़ा स्थित श्री विश्वकर्मा चैरिटेबल अस्पताल ट्रस्ट की ओर से बाढ़ ग्रस्त क्षेत्रों में बाढ़ प्रभावित जरूरतमंद लोगों के लिये आज दवाएं भेजी गई। इस दौरान ट्रस्ट के प्रधान प्रदीप धीमान ने बताया कि यह दवाएं बाढ़

पीड़ितों तक पहुंचाने के लिये रामगढ़िया एजुकेशन कौंसिल फगवाड़ा के प्रतिनिधियों को सौंपी गई हैं। उन्होंने कहा कि पंजाब में हालात इस समय बहुत खराब हैं। हजारों हैक्टेयर खेतों की फसलें तबाह हुई हैं। पशुधन की भारी क्षति हुई

है। गांव के गांव बाढ़ में डूब चुके हैं। मकानों की छतें गिरने से लोग खुले आसमान के नीचे टेंट में रहने को विवश हैं। इस तरह के हालात में जितनी जरूरत अन्न-जल इत्यादि की है, उतनी ही आवश्यकता दवाओं की भी है। इसी

जरूरत को देखते हुए अस्पताल ट्रस्ट ने यह प्रयास किया है। उन्होंने कहा कि अस्पताल ट्रस्ट बाढ़ पीड़ित परिवारों के दुख-दर्द में पूरी तरह से शामिल है और हर संभव सहायता के लिए हमेशा तत्पर रहेगा। इस अवसर पर शिरोमणि श्री विश्वकर्मा धीमान सभा के संरक्षक जसपाल सिंह लाल, गुरनाम सिंह जुतला, अमोलक सिंह झीता, आर. पी. सिंह सहित अन्य गणमान्य उपस्थित थे

ट्रैफिक जाम में पूर्व मंत्री जी का चढ़ा पारा! दलित कांस्टेबल को ‘हरिजन’ कहकर जड़ा थप्पड़? FIR के बाद अब CCTV खोलेगा सारा राज

पूर्व मंत्री कृष्ण नंद त्रिपाठी ने आरोपों को बताया ‘बदले की कार्रवाई’, कहा- CCTV फुटेज से सामने आएगा सच।

रांची: झारखंड की राजनीति एक बार फिर गरमा गई है। प्रदेश के पूर्व मंत्री और कांग्रेस के वरिष्ठ नेता कृष्ण नंद त्रिपाठी पर एक दलित पुलिस कांस्टेबल ने मारपीट करने और जातिसूचक गालियाँ देने का गंभीर आरोप लगाया है। यह घटना उस समय हुई जब पूर्व मंत्री का काफिला एक ट्रैफिक जाम में फँस गया था। पीड़ित कांस्टेबल की शिकायत पर पुलिस ने मामला दर्ज कर लिया है और जाँच शुरू कर दी है।

क्या है पूरा मामला?

पुलिस को मिली जानकारी के अनुसार, यह घटना लातेहार में दोपहर करीब 1:30 बजे घटी। पूर्व मंत्री कृष्ण नंद त्रिपाठी के व्यक्तिगत सुरक्षा दस्ते में तैनात दलित कांस्टेबल रवींद्र रिख्यासन ने अपनी शिकायत में बताया कि करम त्योहार के कारण सड़क पर भारी जाम लगा हुआ था। इसी जाम में पूर्व मंत्री की गाड़ी भी फँस गई। आरोप है कि जाम से नाराज होकर त्रिपाठी ने कांस्टेबल रवींद्र को गाड़ी से उतरकर रास्ता खाली कराने का आदेश दिया।

रवींद्र ने अपनी शिकायत में कहा, “जैसे ही हम स्थिति को संभालने की कोशिश करने लगे, नेता जी (कृष्ण नंद त्रिपाठी) गाड़ी से उतरे और गालियाँ देने लगे।”

कांस्टेबल का यह भी आरोप है कि पूर्व मंत्री ने उन्हें “आदिवासी” और “हरिजन” जैसे जातिसूचक शब्दों से अपमानित किया और कहा कि वह इस नौकरी के लायक नहीं हैं। इसके बाद, त्रिपाठी ने उन्हें थप्पड़ भी मारा।

पुलिस ने की कार्रवाई

इस मामले में डालटनगंज के नगर थाने में एक जीरो FIR दर्ज की गई है। डालटनगंज टाउन थाना प्रभारी ज्योति लाल रजवार ने बताया कि आरोपी के खिलाफ भारतीय न्याय संहिता और अनुसूचित जाति एवं अनुसूचित जनजाति (अत्याचार निवारण) अधिनियम, 1989 की संबंधित धाराओं के तहत मामला दर्ज किया गया है। उन्होंने यह भी स्पष्ट किया कि

मामले की जाँच के लिए इसे लातेहार पुलिस को स्थानांतरित किया जाएगा, क्योंकि घटना वहीं हुई थी।

पूर्व मंत्री ने आरोपों को नकारा

वहीं, ग्रामीण विकास, श्रम, रोजगार एवं प्रशिक्षण और पंचायती राज जैसे महत्वपूर्ण विभागों के पूर्व मंत्री रह चुके कृष्ण नंद त्रिपाठी ने अपने ऊपर लगे सभी आरोपों को सिरे से खारिज कर दिया है। उन्होंने इसे “बदले की भावना” से की गई FIR बताया है।

त्रिपाठी ने अपनी सफाई में कहा, “मैंने सिर्फ अपने अंगरक्षकों को अधिक सतर्क रहने के लिए कहा था, रास्ता साफ करवाया और फिर सर्किट हाउस के लिए निकल गया। मैंने किसी के साथ कोई मारपीट या गाली-गलौज नहीं की। सब कुछ CCTV में साफ-साफ दिख रहा है।”

उन्होंने आगे कहा, “जब मेरे अंगरक्षक गाड़ी को जाम से नहीं निकाल पाए

और मैंने एक मिनट के भीतर खुद रास्ता साफ करा लिया, तो उन्हें अपमानित महसूस हुआ। इसी वजह से उन्होंने यह FIR दर्ज कराई है।”

पुलिस में एसोसिएशन ने की निंदा

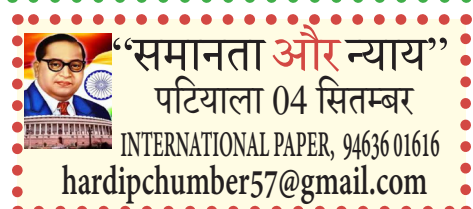
इस घटना के सामने आने के बाद लातेहार पुलिस में एसोसिएशन ने इसकी कड़ी निंदा की है। एसोसिएशन ने राज्य के पुलिस महानिदेशक (DGP) को एक पत्र लिखकर इसे वर्दी के सम्मान पर हमला बताया है।

एसोसिएशन के अध्यक्ष करन सिंह ने अपने पत्र में लिखा, “अगर किसी नेता को लगता है कि कोई अंगरक्षक अपनी ड्यूटी के लिए अयोग्य है, तो उसे इसकी शिकायत करनी चाहिए, न कि उस पर हमला करना चाहिए। CCTV फुटेज में घटना का स्पष्ट सबूत मौजूद है।”

फिलहाल, पुलिस ने दोनों पक्षों की दलीलें सुनने के बाद जाँच शुरू कर दी है। अब सभी की निगाहें पुलिस जाँच और CCTV फुटेज पर टिकी हैं, जिससे यह साफ हो पाएगा कि सच क्या है।

राजस्थान के भीलवाड़ा में दलित पुजारी पर जातिगत हमला क्यों? फैक्ट फाइंडिंग टीम का खुलासा- 400 साल पुराने मंदिर पर कब्जे की साजिश

जुलाई 2025 तक राजस्थान पुलिस की मासिक रिपोर्ट में दलितों के खिलाफ 3651 अत्याचार के मामले दर्ज किए गए, जिनमें 44 हत्याएं और 325 बलात्कार शामिल हैं।

भीलवाड़ा- राजस्थान के भीलवाड़ा जिले के आसींद थाना क्षेत्र के बराणा गांव में खाखुलदेव मंदिर में गत माह एक दलित पुजारी और उसके परिवार पर जातिवादी लोगों ने सामूहिक हमला किया था। इस हमले को केवल एक सामान्य मारपीट की घटना नहीं, बल्कि चार पीढ़ियों से चले आ रहे एक दलित परिवार के 400 साल पुराने मंदिर के अधिकारों और प्रबंधन को छीनने की सुनियोजित साजिश बताया गया है। यह निष्कर्ष एक फैक्ट फाइंडिंग टीम ने अपनी विस्तृत रिपोर्ट में पेश किए हैं, जिसने घटनास्थल का दौरा कर पीड़ित परिवार, स्थानीय निवासियों और अधिकारियों से बातचीत की। दलित आदिवासी एवं घुमंतू अधिकार अभियान राजस्थान, पीपल्स यूनियन फॉर सिविल लिबर्टीज (PUCL), अंबेडकर वेलफेयर सोसाइटी, और अन्य मानव अधिकार संगठनों की यह रिपोर्ट 22 अगस्त 2025 को गठित एक तथ्यान्वेषी दल की जांच पर आधारित है, जिसका उद्देश्य दलित पुजारी विष्णु मेघवंशी और उनके परिवार पर 14 अगस्त को हुए सुनियोजित हमले की सच्चाई को उजागर करना, पीड़ितों को त्वरित न्याय दिलाना और राजस्थान में दलित समुदाय के अधिकारों की रक्षा के लिए उनकी आवाज को मजबूत करना है।

फैक्ट फाइंडिंग टीम के अनुसार, 14 अगस्त की रात करीब 10 बजे लगभग 50-60 लोगों के एक समूह ने, जिसका नेतृत्व जातिवादी हिन्दू समूह के कुछ प्रभावशाली लोग कर रहे थे, ‘खाखुलदेव मंदिर’ में जबरन घुसकर पुजारी विष्णु मेघवंशी और उनके परिवार पर जातिगत गाली-गलौज करते हुए हमला बोल दिया। हमलावरों ने परिवार की महिलाओं सहित आठ लोगों को पीटा और उन्हें मंदिर से बाहर निकालने की कोशिश की। इसके अगले दिन, 15 अगस्त को, हमलावरों ने फिर से मंदिर में घुसकर वहां रखे दानपात्रों को तेज धार वाले हथियारों से काटकर लूट लिया। हमले के बाद, विष्णु मेघवंशी ने आसींद पुलिस थाने में FIR नंबर 218/2025 दर्ज की, जिसमें BNS धारा 189(2), 115(2), 126(2), 303(2), 74, 342(2) और SC/ST (PoA) Act की धारा 3(1)(r), 3(1)(s), 3(2)(va) शामिल हैं। हालांकि पुलिस ने अभी तक किसी भी आरोपी को गिरफ्तार नहीं किया है और पीड़ित पक्ष ने प्रशासन पर पक्षपात और निष्क्रियता का आरोप लगाया है।

हमलावरों ने “सकल हिंदू समाज” के बैनर तले गैर-अनुसूचित जाति समूहों को एकजुट कर मंदिर प्रबंधन में अव्यवस्था और परंपराओं के उल्लंघन का झूठा आरोप लगाया। 18 अगस्त 2025 को एक विरोध प्रदर्शन और 21 अगस्त को एक महापंचायत आयोजित कर दलित पुजारी को मंदिर से हटाने की मांग की गई। यह सुनियोजित साजिश दलित समुदाय को सामाजिक और धार्मिक गतिविधियों से बाहर करने और सामाजिक सौहार्द को बिगाड़ने का प्रयास है।

इस घटना की पृष्ठभूमि बेहद गहरी और ऐतिहासिक है। फैक्ट फाइंडिंग टीम के अनुसार, खाखोले जी महाराज मंदिर की स्थापना आज से लगभग 400 साल पहले पुजारी विष्णु मेघवंशी की दादी लक्ष्मी देवी के पूर्वजों ने अपनी निजी जमीन पर की थी। तब से लेकर आज तक इस मंदिर की पूजा, देखरेख और प्रबंधन का दायित्व इसी दलित परिवार के पास रहा है। मान्यता है कि इस परिवार के पूर्वज घेला मेघवंशी के सपने में देवता प्रकट हुए थे और उन्होंने ही मंदिर बनवाने का आदेश दिया था। समय के साथ मंदिर की ख्याति फैली और यह आस-पास के इलाके का एक प्रमुख आस्था का केंद्र बन गया।

रिपोर्ट में कहा गया है कि मंदिर की बढ़ती लोकप्रियता और संसाधनों पर नजर रखने वाले स्थानीय ताकत समुदाय के कुछ लोगों ने इस दलित परिवार को मंदिर के प्रबंधन से बेदखल करने की एक सुनियोजित साजिश रची। उन्होंने गांव में यह झूठा प्रचार फैलाया कि मंदिर एक ‘ट्रस्ट’ है और दलित पुजारी परंपराओं का पालन नहीं कर रहा है, जबकि रिपोर्ट के मुताबिक ट्रस्ट जैसा कोई कानूनी दस्तावेज है ही नहीं। हमले के बाद, हमलावरों ने ‘सर्व हिंदू समाज’ के नाम से प्रेस कॉन्फ्रेंस कर और धरना देकर अपने झूठे narrative को हवा दी।

फैक्ट फाइंडिंग टीम ने प्रशासन और पुलिस की भूमिका पर भी सवाल उठाए हैं। रिपोर्ट में कहा गया है कि एफआईआर दर्ज होने के बावजूद अब तक किसी भी आरोपी की गिरफ्तारी नहीं हुई है, जिसकी वजह से आरोपी खुलेआम घूम रहे हैं और पीड़ित परिवार को डरा-धमका रहे हैं। इस लापरवाही ने आरोपियों के हौसले बुलंद कर दिए हैं और गांव में एक डर का माहौल बना दिया है।

टीम ने अपनी रिपोर्ट में बताया राजस्थान में दलित समुदाय लंबे समय से सामाजिक बहिष्कार, मंदिर प्रवेश पर रोक और हिंसक हमलों का शिकार रहा है। जुलाई 2025 तक, राजस्थान पुलिस की मासिक रिपोर्ट में दलितों के खिलाफ 3651 अत्याचार के मामले दर्ज किए गए, जिनमें 44 हत्याएं और 325 बलात्कार शामिल हैं। आसींद क्षेत्र में मेघवंशी समुदाय विशेष रूप से उत्पीड़न का शिकार है और प्रशासन द्वारा प्रभावी कार्रवाई का अभाव इसे और बढ़ावा दे रहा है।

फैक्ट-फाइंडिंग दल ने पीड़ित परिवार, स्थानीय मेघवंशी समुदाय और अन्य गवाहों से बातचीत के आधार पर पाया कि यह हमला पूरी तरह से जातिगत भेदभाव से प्रेरित था। मेघवंशी समुदाय का कहना है कि मंदिर उनके पूर्वजों की धरोहर है और इसे जबरन कब्जाने की कोशिश न केवल उनके धार्मिक अधिकारों का हनन है, बल्कि संवैधानिक समानता के सिद्धांतों का भी उल्लंघन है। दलित संगठनों ने प्रशासन की निष्क्रियता को गंभीर चिंता का विषय बताया और मांग की कि दोषियों के खिलाफ तत्काल कार्रवाई हो।

आसींद पुलिस और स्थानीय प्रशासन ने दावा किया कि वे मामले की निष्पक्ष जांच कर रहे हैं, लेकिन पीड़ित पक्ष का आरोप है कि पुलिस ने प्राथमिकी दर्ज करने में देरी की और आरोपियों को संरक्षण दिया। 20 अगस्त 2025 को, दलित संगठनों और मेघवंशी समुदाय ने आसींद में एक ज्ञापन सौंपकर त्वरित जांच और आरोपियों की गिरफ्तारी की मांग की। इसके बावजूद कोई ठोस कार्रवाई नहीं हुई, जिसके कारण आरोपियों का मनोबल बढ़ा हुआ है।

घुमंतू अधिकार अभियान/ दलित अधिकार संगठनों की रखी ये मांग:

दलित आदिवासी एवं घुमंतू अधिकार अभियान, PU, CL और अन्य संगठन निम्नलिखित मांग करते हैं-

- त्वरित गिरफ्तारी और सजा-FIR नंबर 218/2025 में नामजद आरोपियों -सम्पत लाल पुत्र श्रवण लाल जाट, मिश्रीलाल पुत्र उदा जाट, बन्ना राम पुत्र हरदेव जाट, डालुराम पुत्र कल्याण जाट, शंकर लाल पुत्र बन्ना जाट, गजु पुत्र गोपी जाट, पोखर पुत्र जमना जाट, सांवर पुत्र हरदेव जाट आदि और अन्य सह-आरोपियों की तत्काल गिरफ्तारी और SC/ST (PoA) Act के तहत सख्त कार्रवाई।
- दानपात्र की बहाली-15 अगस्त 2025 को काटे गए दानपात्र को जब्त कर मंदिर में पुनः स्थापित किया जाए और इसके लिए प्रयुक्त औजारों को बरामद किया जाए।
- निष्पक्ष जांच-मामले की गंभीरता को देखते हुए जिला पुलिस अधीक्षक की निगरानी में त्वरित और निष्पक्ष जांच हो और SC/ST (PoA) Act के तहत सक्षम न्यायालय में अभियोजन प्रस्तुत किया जाए।
- पीड़ितों की सुरक्षा-SC/ST (PoA) Act की धारा 15(1)(c) के तहत पीड़ितों और गवाहों की सुरक्षा सुनिश्चित की जाए।
- आर्थिक सहायता-SC/ST (PoA) Act के नियम 12(4) के तहत पीड़ितों को तत्काल आर्थिक सहायता प्रदान की जाए।
- सामाजिक शांति-क्षेत्र में सामाजिक सौहार्द बनाए रखने के लिए अत्याचार प्रवण क्षेत्रों की पहचान कर निवारक उपाय लागू किए जाएं।
- आरोपियों पर रोक-बार-बार मंदिर परिसर में सभाएं आयोजित करने और भड़काऊ बयान देने वाले आरोपियों के खिलाफ SC/ST (PoA) Act की धारा 10(1) और 17(1) के तहत कार्रवाई हो।

इंतजामिया जामा मस्जिद ईदगाह कमेटी की तरफ से बाढ़ प्रभावित लोगों के लिए रेड क्रॉस सोसायटी को राहत सामग्री भेंट की गई

हुशियारपुर (तरसेम दीवाना) इंतजामिया जामा मस्जिद ईदगाह कमेटी की तरफ से बाढ़ प्रभावित लोगों की सहायता के लिए के लिए रेड क्रॉस सोसायटी जिला होशियारपुर के सचिव मंगेश सूद और अविनाश राए खन्ना पूर्व चेयरमैन ऑल इंडिया रेड क्रॉस सोसायटी की उपस्थिति में राशन, तिरपाल, पानी आदि की

राहत सामग्री रेड क्रॉस सोसायटी होशियारपुर को भेंट की गई। इस मौके पर इंतजामिया कमेटी के प्रधान खुशींद अहमद ने बताया कि बाढ़ प्रभावित परिवारों के लिए राशन, तिरपाल और पीने वाला पानी उपलब्ध

करवाया गया। जिला रेड क्रॉस सोसायटी के संरक्षक डा. एम.जमील बाली ने कहा कि होशियारपुर में कई परिवारों के घरों और जरूरत की वस्तुओं को नुकसान पहुंचा है, उन्होंने आश्वासन दिया कि किसी भी जरूरतमंद

को बेसहारा नहीं छोड़ा जायेगा। उन्होने सभी से अपील करते हुए कहा कि ऐसे कठिन समय में सभी को मिलजुल कर बाढ़ पीड़ित परिवारों की सहायता के लिए आगे आना चाहिए, यह समय एक दूसरे का सहारा बनने का है। इस अवसर पर गुलाम हुसैन, रियाज अंसारी, चांद मोहम्मद, सलीम, जुनैद मलिक, प्रिंस, हसन, सादिक आदि उपस्थित थे।